

T.B.M.M

DDC:
YER: 75-920
YIL:
CLT:
KSM:
KOP:
DEM: 75-234

KÜTÜPHANESİ

Birinci

Köy ve ziraat kalkınma kongresi

KOMİSYONLAR MAZBATASI

- I. Teşkilât Komisyonu Mazbatası,
 - II. Bağ ve Bahçe ziraati Komisyonu Mazbatası,
 - III. Tarla ziraati Komisyonu Mazbatası,
 - IV. Hayvan işleri Komisyonu Mazbatası,
 - V. Hayvan yemi Komisyonu Mazbatası,
 - VI. Ziraat sanatleri Komisyonu Mazbatası,
 - VII. Marketing Komisyonu Mazbatası,
 - VIII. Tedrisat Komisyonu Mazbatası,
 - IX. Ormancılık Komisyonu Mazbatası,
 - X. Mevzuat ve Temenniler Komisyonu Mazbatası.
-

1938

Teşkilât komisyonu mazbatası

I — Aşağıdaki rapor ve vesikalar tedkik edildi:

1 - Belgeler takım 2 işaretli kongre yayınında mevcut, muhtelif memleketlerdeki Ziraat vekâletleri teşkilâtı ve tecrübeler neticeleri ve tarihi ve teknik inkişafı hakkında 9 aded doküman.

2 - Belge takım 3 işaretli yayındaki güdümlü ekonomi ve muhtelif memleketlerde güdümlü ekonominin ağrikültürde tatbikatı hakkındaki vesaik ve Orta Avrupanın ağrikültür sistemleri hakkındaki vesaik.

3 - Amerikalı tedkik heyetinin Türkiye ziraati kalkındırma çareleri hakkında verdiği A serisi takım 12 işaretli kongre yayını arasındaki vesika.

4 - Vekâlet mütehasıs heyetinin bugünkü teşkilâtın ameli kıymeti hakkındaki raporu.

5 - A serisi takım 21 işaretli kongre yayınında, Akkol: Köylüyü filen yetiştirmek için kestirme yollar, Amerikada 4II kulübü denilen köylü çocukları ve kadınları arasında devlete himaye ve yardım suretile teşkil olunan cemiyetler ve bizde Akkolla ne kastedildiği hakkındaki yayın.

6 - A serisi takım 3 işaretli kongre yayınında, köy kalkınması ve zirai kalkınma millî seferberliğinde malî plân için membalar adlı yayın.

7 - Profesör Vander Varenin vekâletten ihzar ettiği yeni merkez ve taşra teşkilâtının Türkiye'nin hakiki ihtiyaçlarına cevap verecek yegâne şekil olduğunu tedkikatından sonra yazılan mektubu.

II — Vekâletçe ihzar ve esbabı mucibesi sadece şifahi verilerek, indikatif olduğu da ilâve edilen ilişik projeler tedkik ve münakaşa edildi ve aşağıdaki kanaatlere varıldı:

A) Yayın, bilhassa köylünün ayağına kadar ihtiyacı olan ameli malûmatı götürmek ve köylünün kafası, eli, gözü ve kulağı olacak bir teşkilât vücade getirmek bakımından son derece isabetli ve zarurî görüldü.

B) Marketing ve köylünün teşkilâtlandırılması ve Akkol teşkilâtı da bu sistemin bir zarureti ve kuvveti olarak kabul edildi.

C) İdarei hususiye bütçelerinin lâakal % 25 nin köy ve ziraat kalkınma işlerine hasrı ve köy bütçelerinin ise en aşağı % 70 nin ziraat ve köy kalkınma işlerine tahsisi son derece temenniye şayan görüldü.

D) İdarei hususiye ve vilâyetlerce halen tayini ve azilleri yapılmakta olan ziraat, baytar ve orman memurlarının, Sıhhiye vekâletine, sıhhiye memurları için kanunen verilmiş salâhiyetin aynı Ziraat vekâletine verilerek Ziraat vekâletini alâkadar eden memurların azil ve tayini işleri, tahsisatları yine idarei hususiyelerden verilerek ve bunlara aid idarei hususiye bütçeleri daha evvel Ziraat vekâletinin tasvibine arz olunmak şartının da ilâvesile Ziraat vekâletine verilmesi,

E) Vekâlet unvanının, arapça olan ziraat kelimesi değiştirilerek orman, baytar ve ziraat kısımlarını daha iyi şamil bir tabir olan ve bütün kalkınma hamlelerine mesned bulunan ve aslı türkçe olarak kabul edilen «Ağrikültür» vekâleti şekline kabili,

F) Evkafa aid zeytinlik ve mümasil ziraat şubelerinin daha verimli idaresile, evkaf hâsrlarından muayyen bir nisbetin köy kalkınması işlerinde sarfı için Akbanka devrinin muvafık olacağı, mülâhazalarile vekâlet merkez teşkilâtı, taşra teşkilâtı ve Akbank hakkındaki ilişik raporlar veki-lin bu projelerin endikatif olduğu, ve katği şekillerini bütçe ilhamlarile mütenasib olarak Meclise arzından ve Meclise kabulünden sonra alacağının da tabii bulunduğu hakkındaki izahatı ile birlikte ittifakla kabul ve tasvib edilmiştir.

II

Bağ ve bahçe komisyonu mazbatası

Birinci Köy ve Ziraat Kalkınma Kongresi Umumi reislik yüksek makamına

Bağ ve Bahçe ziraatı komisyonunca Bağcılığımız hakkında alınan kararları ilişik olarak saygı
larım ile sunarım.

Bağ ve Bahçe Ziraatı komisyonu reisi
Denizli Mebusu
E. A. Tokad

Not: Vekâlet İhtisas heyetince hazırlanan projeler aynen kabul olunmuştur.

Birinci Köy ve Ziraat Kalkınma Kongresi Umumi Reislik Yüksek makamına

Bağ ve Bahçe ziraatı komisyonunca meyvacılığımız hakkında alınan kararları ilişik olarak
saygılarımla sunarım.

Bağ ve Bahçe ziraatı
Komisyonu Reisi
Denizli Mebusu
E. Aslan Tokad

Birinci Köy ve Ziraat Kalkınma Kongresi Umumi Reislik Yüksek makamına

Bağ ve Bahçe ziraatı komisyonunca zeytineiliğimiz hakkında alınan kararları ilişik olarak
saygılarımla sunarım.

Bağ ve Bahçe ziraatı
Komisyonu Reisi
Denizli Mebusu
E. Aslan Tokad

Birinci Köy ve Ziraat Kalkınma Kongresi Umumi Reislik Yüksek makamına

Bağ ve Bahçe ziraatı komisyonunca memleketimizde çay ziraatı hakkında alınan kararları ilişik
olarak saygılarımla sunarım.

Bağ ve Bahçe ziraatı
Komisyonu Reisi
Denizli Mebusu
E. Aslan Tokad

Birinci Köy ve Ziraat Kalkınma Kongresi Umumi Reislik Yüksek makama

Bağ ve Bahçe ziraatı komisyonunca sebzeçiliğimiz hakkında alınan kararları ilişik olarak saygı-
rım ile sunarım.

Bağ ve Bahçe ziraatı
Komisyonu Reisi
Denizli Mebusu
E. Aslan Tokad

Birinci Köy ve Ziraat Kalkınma Kongresi Umumi Reislik Yüksek makama

Bağ ve Bahçe ziraatı komisyonunca çiçekçiliğimiz hakkında alınan kararları ilişik olarak saygı-
rım ile sunarım.

Bağ ve Bahçe ziraatı
Komisyonu Reisi
Denizli Mebusu
E. Aslan Tokad

III

Tarla Ziraat komisyonu mazbatası

Kongre Yüksek Başkanlığma

Tarla ziraati işlerine aid umumî kısımlarla hububat, sınaî nebatlar ve bakliyat üzerinde görüşen encümenimiz bu kısımlara aid vekâletçe tanzim edilen ve raporumuza bağlanan esasları kabul etmekle beraber ayrıca tarla ziraatinin muhtelif kısımları üzerinde yapılan uzun müzakerelerden sonra aşağıdaki unsurları kabul etmiştir.

Bunlardan tarla ziraatinin umumî kısmına giren sulu ziraat mevzuu üzerine:

Sulardan intifa ve bunların mülkiyetleri ile ziraata, suyun lâzım olduğu mevsimlerde, değirmen sularının icabında tarla sulamasına tahsisi ve bunlar için mevzuat konulması.

Yeniden yapılacak sulama işlerinde etüde büyük ehemmiyet verilmesi ve elektrikleştirme işile de birleştirme çarelerinin aranması suretile iska masraflarının azaltılması.

Su rasad istasyonlarının çoğaltılması.

Dolab, tulumba, boru ve diğer sulamada kullanılan bilûmum makine ve malzemenin çiftçinin eline geçmesi için kolaylıklar gösterilmesi ve ucuzlatılması çarelerinin temini.

Ve ziraat makineleri kısmında da,

Her alâti ziraiye acentesinin mikdarı kâfi yedek parça bulundurulması ve satış mmtakalarının birer tamirhane tesis edilmesi,

Benzin, gaz, mazot ve yağlar gibi ziraatta kullanılan yanıcı maddelerin ucuzlatılması,

Orta Anadolu çiftçilerine sandıklı tohum ekme makinelerinin ucuz bir fiyatla temini, büyük ziraat alet ve makine fabrikaları kuruluncaya kadar pulluk da dahil olduğu halde bütün ziraat alet ve makinelerinin gümrük resminden muafiyeti görüşüldükten sonra hububata geçilerek :

Toprak mahsulleri ofisi tarafından yapılan buğday mübayaalarına ağustos bidayetinde başlanması,

Mübayaa fiyatlarının çiftçilere vaktinde bildirilmesi,

Mübayaa merkezlerinin çoğaltılması,

Mübayaa işlerinin kolaylaştırılması, çiftçinin satış için bekletilmemesi,

Mübayaa fiyatlarının artırılması,

Buğday himayesinin Orta Anadoludan gayri mmtakalara da imkân nisbetinde teşmili,

Devlet demiryollarında yapılan buğday nakliyatında Toprak mahsulleri ofisine tatbik edilen tenzilatlı tarifenin tüccarlara teşmili,

Seyhan vilâyetinde bir silo inşası,

Düvenlerin ucuza maledilmesi için düven imaline yarar kerestenin kolaylıkla temini çareleri,

Buğdayda olduğu gibi arpa ve yulaf için de himaye sisteminin kabul edilmesi,

Orta Anadolu bölgesi çiftçilerine güzlük arpa tohumluğu temini,

Atla ziraat imkânlarının araştırılması,

Köylüye ihtiyaç nisbetinde uzun vadeli kredi temini,

Pirinç ziraati için de :

Pirinç mmtakalarında tohumluk ihtiyacının ıslah istasyonları vasıtasile temini ve katği lüzum halinde hariçten tohumluk getirilmesi,

Devlete aid kanallarda su parasından gayri ayrıca kanal parası alınmaması,

Çeltikten alınan muamele vergisinin de buğdayda olduğu gibi maddei iptidaiye payının tenzili,

Hakkındaki müzakerelerden sonra tütüne geçilerek :

Tütün satışlarında muayyen bir gün tayin ve tahdidinin kaldırılması,

İstihsal mmtakalarında İnhisar idaresinin ihtiyaç nisbetinde ambarlar yaptırması,
Alıcılara mubayaadan evvel yapılan denk tesbiti işinin mubayaa sırasında yapılması,

Tüccar ve zürra elindeki ihraklıkların İnhisar idaresince tensib edilecek bir bedel mukabilinde teslimi işine aid tatbikata ehimmiyet verilmesi ve bu gibi ihraklıkların ihracına mâni olunması ve memleket dahilinde bir nikotin fabrikasının bir an evvel tesisi,

İyi tohumluk dağıtılmasının temini,

Müstahsiller için birlik teşkili işinin bir an evvel neticelendirilmesi ve bu birliğe bütün müstahsillerin iştirâklerinin mecburi tutulması,

Tütün ziraatını meslek ittihaz etmemiş bulunan tütün tüccar ve eksperleriyle ticarî maksadlarla geniş miyasta zirai spekülasyon yapanların tütün ziraatından menedilmesi,

Ziraat bankasının tütün müstahsillerine kredi işinde daha geniş imkânlar vermesi,

Tarlada yeşil iken yapılan tütün tahrirlerinin kaldırılması,

İnhisarlar ve Ziraat vekâletlerinin tütün ziraatına alâkalı hususlarda iş bölümü yapmaları ve teknik işlere büyük ehemmiyet verilmesi hakkındaki tâli komisyon kararı aynen kabul edilmiş bundan sonra vekâletin afyon hakkındaki teklifleri uygun görülerek pamuğa geçilmiştir.

Sanayimizde ve ihracat mahsullerimiz arasında çok mühim yer tutan pamuk için ayrı bir tâli komisyon yapılarak vekâletin teklifleri ve komisyon azasının mütaleaları konuşulmuş ve bilhassa tohum ekme ve çapa makinelerinin pamuk ziraatının genişlemesinde ve istihsal masraflarının ucuzlatılmasındaki ehemmiyeti düşünülerek bunların tamimi için icabı halinde nümune olarak küçük çiftçiye meccanen verilmesi,

Müstahsillere ehven geraitle ve ihtiyaçlarını karşılayacak nisbette kredi temini cihetleri üzerinde ehemmiyetle durulmuş ve diğer hususlar vekâletin teklifile birleştirilerek ilişik listede gösterilmiştir.

Keten ve kendir için de:

Kastamoninin malûm olan kendir ziraatı yanında Kocaelinin de mühim bir keten istihsalı mmtakası olduğu göz önünde tutularak,

Adapazarı ıslâh istasyonunda muhite elverişli keten tohumu yetiştirilmesi ve Kastamonuda olduğu gibi elyaf istihsalı için fennî beton havuzlar yaptırılması, yağhanelerin ve dokuma tezgâhlarının ıslahı ve bu mmtakada bir keten dokuma fabrikası kurulması teklif ve kabul edildiği gibi kendir, jüt, patates ve yağ nebatlarıyla bakliyat hakkında vekâletin teklifleri yerinde görülmüş ve şeker pancarı fiatlarının bir kuruşa çıkarılması ve bunun fabrikaya olan mesafe farkı gözetilmeksizin tatbiki istenmiş ve kabul edilmiştir.

Tarla ziraatının temeli olan toprak meselesinin komisyonumuz mazbatasına da ilâvesi hassasiyetle istenildiğinden küçük ve büyük çiftçileri endişe içerisinde bırakan toprak meselesinin bir an evvel halledilmesi,

Ve bir defaya mahsus olmak üzere seyyar tapu memurları vasıtasile tapusuz arazinin tapuya bağlanması,

Toprak alım ve satımlarında büyük karışıklıklara sebebiyet veren vakıf arazi meselesinin de bir an evvel halledilmesi,

Gerek kuraklık ve gerek verimsizliği dolayısıyla her sene ekilemeyen kıraç araziden alınacak arazi vergisinden tenzilât yapılması temenni edilmiş ve ayrıca komisyon azaları tarafından verilen kırk adet teklifin gereği yapılmak üzere Ziraat vekâletine verilmesi komisyonca kabul edilmiştir. İşbu mazbatamızın Umumi heyete arzını saygılarımızla teklif ederiz.

Ziraat vekâleti ihtisas heyetince hazırlanan raporlarını tarla ziraatı Komisyonunca tedkik ve müzakere edilerek kabul olunan ve mazbataya bağlanan hulâsaları

KURU ZİRAAT

a) Mmtakaya göre usullerin tatbiki.

b) Kuraklıkla alâkalı bölgelerde bu işin denenmesi ve verimli neticelerin yayılması.

SULU ZİRAAT

1) Büyük sulama işleri:

Kuru ziraatten sulu ziraate geçmek için gereken tatbikat şu şekilde hülâsa edilmiştir:

- a) Iskada kullanılacak suyun terkibi.
- b) Iska edilecek toprakların hikemî ve kimyevî terkibi.
- c) Hangi nebatların ziraatinin yapılacağı.
- d) En elverişli mntakada bir sulu ziraat enstitüsü kurmak.
- f) İrva ve Iska şebekesi teessüs ettikten sonra yapılacak sulanmaların zaman ve mikdarının tesbiti.

II) Küçük sulama :

Orta Anadolu gibi yağmuru az yerlerde gerek yer altı, gerekse yer üstündeki ufak sulardan azamî istifade imkânlarile sulu ziraat nebatları yetiştirmek için vekâletçe teşkilât yapılması.

III) Drenaj :

(Zararlı suların giderilmesi)

- a) Sıhhat vekâletinin sıtma teşkilâtının kuruttuğu bataklıklardan meydana gelen araziden istifade şekillerinin Ziraat ve Sıhhat vekâletleri tarafından müştereken kararlaştırılması.
- b) Nafia vekâleti tarafından açılacak kanallar ve kurutulacak bataklıklardan meydana gelecek arazi ve sudan istifade şekillerinin müştereken tesbiti,
- c) Köylerdeki ufak bataklıkların kurutulmasında Ziraat vekâletinin rehberlik etmesi.

GÜBRE

A) Çiftlik gübresi :

- 1 - Hayvan gübrelerinin mahrukat olarak kullanılmaması tedbirleri.
- 2 - Gübrelikler yapılması ve muhafazası şekillerine aid etüdler yapılması,
- 3 - Gübrelerin kullanma usulleri.

D) Yeşil gübre :

- 1 - Mntakalara göre en uygun nebatların tesbiti.
- 2 - Bu çeşid gübrelerin tamimi için teşvikat yapılması.

C) Kimyevî gübre :

- 1 - İslâh istasyonlarınca her bölgede kullanılabilecek kimyevî gübre nevilerinin tesbiti.
- 2 - Ucuz gübre temini,
- 3 - Tabii küherçileden istifade imkânlarının araştırılması,
- 4 - Karadeniz mntakasmda kimyevî gübre fabrikası tesisi.

I - Ana hatlar:

- a) Muhit için en uygun ziraat metodlarının araştırılması.
- b) Tohumlukların ıslahı ve yeni çeşidlerin yayılması.
- c) İç ve dış piyasanın istediği tipleri tesbit ederek bunları büyük partiler halinde satışa arz imkânlarını hazırlamak.

II - Bu iş üzerinde çalışan müesseseler:

- a) Yeşilköy - Adapazarı - Eskişehir ıslah ve drayfarming - Ankara - Antalya - Adana - Nazilli Erzurum.
- b) İlk plânda açılacak üç enstitü: Bunlardan birineisi merkez ıslah enstitüsü olacaktır.

III - Bu müesseselere bağlı tecrübe tarlaları:

a) Mevcud olanlar:

Kayseri, Konya, Ordu, Ereğli, Çorum, Çumra.

b) Yerleri ihtiyaca göre tesbit edilmek üzere bunların adedi beş senede yirmiyeye iblâğ edilecektir.

IV - Üretim teşkilâtı:

Memleketin çok geniş olan tohumluk ihtiyacını kısa bir zamanda karşılayabilmek için bölge enstitülerinin yetiştirdikleri tohumluklar geniş mikyasta üretmek lâzımdır. Büyük bir yekûn tutan bu ihtiyacın teminine Devlet çiftlikleri kâfi gelmeyeceğinden bu tohumluklar evvelâ buralarda düzeltilerek bilâhare çiftçiye dağıtılmak üzere hususî çiftliklerde de çoğaltılacaktır.

Mücadele

Nebatların hastalık ve zararlı böceklerden korunması bakımından işleri

1 — Hastalık, ve haşerelerin; zararlarının ve bunların biyolojisinin ve bunlarla muhtelif tarzda (hikemî, kimyevî, biyolojik yapılacak mücadele esaslarının tayin ve tesbiti.

2 — Mücadele usullerinin ilgililere öğretilmesi ve tanzim ve kontrolü,

3 — Epidemik ve tehlikeli durumlarda vekâletin yapacağı mücadeleye bütçe müsaid değilse İcra Vekilleri Heyeti kararla Ziraat bankasından istikraza salâhiyetli olması.

4 — Mücadele için gerekli malzemenin temini (Buna imkân bulunmadığı takdirde Ziraat bankasınca temin ettirilmesi.)

5 — 3 ve 4 neü maddelerdeki hususatın temini için 2906 sayılı nebatları hastalık ve zararlı böceklerden koruma kanununda tadilât yapılması.

6 — Mücadele için lüzumlu olan alât ve ilaçların memleket içinde imallerinin temini.

7 — Yabancı illerden getirilecek ve dahilde imal ve istihsal edilecek malzemesinin 2906 sayılı kanuna göre kontrolü.

8 — Mücadeleye gerekli malzemenin ucuz olarak temini için gümrükten muafiyeti. (Ziraatte kullanılan bazı maddelerin gümrük resminden muafiyeti hakkındaki 1756 sayılı kanunun bu bakımdan tadili.)

9 — Yabancı illerden memlekete sokulan ve bizzat eenebi illere giden ziraat mahsulât ve mevadın sıhhi bakımdan kontrolü ve buna aid müesseselerin kurulması.

10 — Yurdda yetiştirilen bilûmum mahsulâtın sıhhi noktadan kontrolü ve gerekli kanuni tedbirlerin alınması.

Ziraat alet ve makineleri için encümen ruznamesi

1 — Çiftçinin pulluklandırılması ve modern iş vasıtalarıyla tehzizini rasyonel bir şekilde temin için:

a) Ankarada bir ziraat aletleri fabrikasının açılması,

b) Bu fabrikada imal edilecek aletlerin taksitle çiftçiye tevzi edilmesi.

2 — Tohumların temizlenmesi:

a) Selektör mevcudunun (1500) e iblâğı,

b) Selektörlere ilaçlama makinesinin ilâvesile tohumlukların ilaçlanması.

3 — Yazı kısa veya mahsulü çok olan vilâyetlerde harman makineleri ve traktörlerin tamiri:

a) Bu makineler Ziraat bankasınca çiftçiye veköy teşekküllerine uzun vadelerle verilmesi.

b) Yayım teşkilâtı vasıtasile harman makinesi ve traktörlerin işlenmesinin temini.

4 — Orta Anadolu da tınaz makinelerinin kullanılması için:

a) Vekâletin yayım ve teşkilâtı vasıtasile köylünün tınazlarının savrulmasının temini,

5 — Hariçten gelecek ve dahilde imal edilecek olan ziraat aletleri üzerinde iş, kalite ve fiat bakımından vekâletçe bir kontrol tesis edilmesi.

6 — Dahilde ihtiyaçı karşılayacak kadar alet imal edilmeyeceğın harığten gelecek aletlerin gümürüksüz olarak yurda sokulmasının temini.

HUBUBATTAN

Buğday - Arpa - Yulaf - Çavdar

- A) - Türkiyeyi dünya rekabetine dayanabilecek devamlı hububat ihracatçısı mevkiine getirmek.
- B) En büyük randımanlı tipleri temin etmek.
- C) Kültür metodlarile istihsal ve satış usulleri ni ıslah etmek,
- D) Müstahsilin gelirini arttırmak çarelerini bulmak.
- C) Çiftçinin bilgisini arttırmak,
- F) İslah istasyonlarının buldukları yüksek vasıflı tohumlukların teminine çalışmak.
- G) İyi vasıflı hububat yetiştiren çiftçilerden tohumluk satın alınıb selektörden geçirildikten sonra az bir bedel mukabilinde çiftçiye dağıtmak,
- H) Yabancı memleketlerden iyi tohumlar idhal ederek bunlardan iyi netice verenleri üretmek.
- İ) İslah edilmiş tohumlukları çiftliklerde üretmek, yaymak;
- Y Hububattan buğday işlerindeki faaliyeti bilhassa birinci bölgede teksif etmek.
- K) Tahmil ve ihraç yerlerinde siloları çoğaltmak ambarlar tahsis etmek.
- L) 2056 sayılı kanunu bilhassa kalite buğdaylarını teşvik eder şekilde tatbik etmek,
- M) Nakliyat masraflarını azaltmak.
- N) Büyük şehirlerde ekmek imalatını fabrikalaştırmak.
- O) Büyük istihsal sahalarında büyük değirmenleri ve bütün memlekette köy değirmenlerini teşvik etmek,
- P) İyi biralık arpa yetiştiren yerleri tesbit edib fazla istihsal yapılmasını temin etmek,
- R) Hububat sapsılarından istifade çarelerini aramak.

MISIR

- A) Samsunda bir ziraat bölge enstitüsü kurmak ve burada mıntakayı ilgilendiren muayyen işlerle birlikte verim kabiliyeti fazla mısır çeşidlerini de tamim etmek.
- B) Ziraat usullerini ıslah etmek.
- C) Yeşilköy ve Adapazarı tohum ıslah istasyonlarının elde ettiğı neticeleri yaymak.
- D) Samsunda mısır için bir silo tesis etmek.

PIRİNÇ

- A) Su haklarının ve su işlerinin düzeltilmesine yarıyacak kanun çıkarılması.
- B) Çiftçinin pirinç tarlasını sürme kanal ve set yapma işlerindeki bilgisini arttırmak.
- D) İstihsal fiyatını düşürecek aletler kullanılmasını temin etmek.
- E) Her mıntaka için iyi netice veren tohumlukların tayin ve tamini.
- F) Çeltik mıntakalarında deneme tarlalarının kurulması.
- G) Antalya istasyonunun takviye edilmesi.
- H) Mühim çeltik bölgelerinde çeltik fabrikalarının kurulması.
- İ) 3039 sayılı kanunun tadili.

TÜTÜN

I. — Tütün istihsali:

A) Tütün prodüksiyonu için başlıca alınacak tedbirler. Tütün ziraati bakımından tedkik edilecektir. Bu tedbirler toprağın işletilmesi gübre, münavebe, fidelerin yetiştirilmesi ekilmesi gibi tedbirlerdir.

- B) İslâh işleri : Yüksek kalitede ve hususî evsafı haiz muayyen çeşitlerin yetiştirilmesi,
C) Hastalıklarla mücadele,
D) Mahsûlün idraki ve kurutulması,
E) İşleme denk usullerinin iyileştirilmesi manipilasyonu ucuzlatmak,
F) Standart tip,
G) İstihsal fiyatını azaltmak,
H) Tütün istihsalini arttırmak. Münasib yerlerde yabancı çeşitleri yetiştirmek,
K) Bütün bu işler için bir tütün merkez enstitüsüne şiddetle ihtiyaç vardır. Bu enstitü:
1 — Ziraat,
2 — İslah,
3 — Hastalıklarla mücadele,
4 — İhzar kurutmak,
5 — Ekspertis,
6 — Kimya şubelerini ihtiva edecektir.
II. — Ticaret ve propaganda :
1 — Kredi ve ticaret usullerinin tanzimi,
2 — İstandardizasyon,
A) Kalite tütünleri,
B) Soma tütünleri.
3) Propaganda.
A) Türk tütünlerine verilecek ticarî unvan her yerde bir olacaktır.
B) Kalite tütünleri için (Tabacs fins) somalar için (Tabacs courants).
C) Piyasaları kazanmak.
4 — Ziraat vekâletince şark tütünleri ziraat ve ticaretile meşgul olunarak komşu devletlerle bir itilâf akdi meselesinin tedkik edilmesi,

AFYON

- A) Azalmış olan ihracatımızın arttırılması için gereken bütün tedbirleri almak,
B) İslah usulleriyle morfin derecelerini yükseltmek, Yeşilköy İslah istasyonu bu yönden elde ettiği neticelere devam etmek. Tohumlarda verim ve yağ nisbetini çoğaltmak,
D) Soğuğa mukavim çeşidler bulmak,
E) Her mntakaya en uygun ziraat usullerini tatbik etmek,
F) Morfin cihetinden eyi netice vermeyen yerlerde yalnız yağ bakımından müsaade vermek.

PAMUK

Pamukta hedef : Dahilde millî sanayiın ve dışarıda eenebi piyasaların ihtiyaç gösterdikleri kemiyet ve keyfiyette pamuk yetiştirmek ve pamuk istihsalini 500 000 balyeye çıkarmak, pamuk istihsalini arttırma, ziraat sahasını çoğaltmak, dekardan istihsalı arttırmakla tayin ettirilebilecektir.

Savurma usulü pamuk ziraatını tedricî kaldırarak makinelerle ve sıraya ekmeği çapa makinelele çapalamayı tamim etmek.

2 — Sulama ile pamuk ziraatını teşvik ve tamim etmek. Nafia vekâletinin büyük sulama projeleriyle müterafık olarak sulama ile pamuk ziraati tekniğini çiftçilere öğretmek üzere şimdiden bir sulama istasyonu tesisi. Buna lüzumlu uzuvların yetiştirilmesi, programın tahakkuku beklenirken elde mevcut sularla ve yer yer denemelere girişilmesi.

3 — Pamuk randumanını kemiyet ve keyfiyet itibadile arttırmaya yarıyacak tedbirleri toprak hazırlama, işleme, münavebe, ekim mevsimi, mesafe ve tohumluk, gübre, bakım, ambalaj ve saire işlerinde köylüye en doğru yolu göstermek, öğretmek. Bu maksadla müesseselerimizle civar

çiftçilerin sık sık temasını temin, her yıl pamuk bölgelerinde pamuk tecrübe tarlaları ihdas etmek, gösterilen müsabakalar tertib ederek iyi mahsul yetiştirenleri teşvik etmek. Fennî ziraat usullerini pamuğa mahsus makinelerin kullanılmasını göstermek, öğretmek. Pamuk istihsal mntakalarında köy muallim ve eğitimcilerinin tatilde pamuk üretme çiftliklerinde kısa bir staja tâbi tutarak pamuk ziraatı pratiğine alıştırmak. Üç aylık kurslar açarak fennî pamuk ziraatını köy mektebilerine, çiftçiye öğretmek. Pamuğa aid bilhassa pamuk çiftçilerine hitab eden sade lisanla yazılmış neşriyatta bulunmak. Bu yazılı teşvik işlerin vekâletin yayım servisiyle beraber teşriki mesai edilerek takib edilecektir.

4 — İcrai safha :

A) Ziraat vekâleti müesseselerinde bu gün yapılmakta olan ıslah, üretme ve denemelere devam.

B) Pamuk çiftçilerine iyi ve saf tohumluk temin, tevzi ve kontrolü temin edecek tedbirlerin alınması. (Buna göre ek kanun ve nizamnameler hazırlanacak).

C) Pamuk hastalık ve böceklerle mücadele, ziraat mücadele teşkilâtı ile teşriki mesai edilerek.

5 — Diğer vekâletlerle alâkalı olup tahakkukuna çalışılacak işler :

A) Sulama ve kurutma işleri,

B) Hükûmete aid hali arazinin çiftçilere tevzi,

C) Pamuk müstahsillerine ucuz ziraat makineleri temini. Yedek parça ve sairinin bulundurulması, mevaddı müsteilenin daha ucuzlatılması,

D) Adana ve Seyhan vilâyetlerine ve alâkadarsalâhiyetli komisyonlara hazırlanan ziraat amelesi talimat ve nizamnamelerinin ikmalî tasdiki. Ziraat işçi meselesinin halli ve teşkilâtlandırılması.

E) Devlet ziraat işletmeleri gibi teşekküller vasıtasile büyük ölçüde pamuk ziraatının tahakkuk sahasına konması.

6 — Ticarî mahiyette olup pamuk istihsalının inkişafı için tahakkuk ettirilmesi lüzumlu işler :

A) Çirir ve prese fabrikalarının ıslahı, fabrikalarda ihraç limanlarında, depo ve antrepoların tesisi.

B) Çirir fabrikalarının ve preselerin kontrolü.

C) Pamukların istandardizasyonu,

E) Dünya piyasası ne olursa olsun dahilde Türk pamuk müstahsillerinin mahsullerini değer fiatla satabilmeleri için tedbirler alınması :

1 - Her yıl mahallî ticaret ziraat odaları çiftçiler birliğı ve Ziraat vekâletinin alâkalı müessese ve makamlarının iştirakile her mevsim için maliyet fiatının tesbiti ve buna % 20 - 25 nisbetinde bir köy ilâvesile asgarî fiat olarak tayin ve tesbiti ve bu fiattan aşağı pamuk satışına meydan verilmesi. Bu asgarî haddin üstündeki serbest piyasaya müdahale edilmemesi.

2 - Devletin bir kaleimde bütün pamukları çiftçiye elverişli bir fiatla mubayaa ederek dış piyasalara ve millî fabrikalara satması.

3 - Bilhassa Seyhan ve İçel vilâyetlerinde nakliyat işlerinin kaloylaştırılması, ucuzlaştırılması için yolların ikmal ve tamiri, nakil vasıtalarına lüzumlu mevad ve alâtların ucuz satılmasını, kolay tedarikini temin.

ASPIR

A - Başka yağ nebatı ekilmeyen Orta Anadolu bölgesinde bu nebatın yayımına çalışmak.

B - Tecrübe tarlalarını bu işlerle de vazifelendirmek.

C - Ufak yağhaneler açtırmak.

KETEN

A - Ziraat sahasını artırmak.

B - Randmanı artırmak.

C - Elyafın evsafını ıslah.

D - Yağ imalindeki usulleri tekenmül ettirmek.

E - Kendirde bahsedilen merkez istasyonunu mesaisinin ketene de teşmili.

KENDİR

- A - Ziraat sahasını genişletmek,
- B - Ziraat usullerinin ıslahı.
- E - Sanayiini teşkilâtlandırmak çadır makine örtüsü ve saire imalının de temini.
- D - Bir kendir istasyonu açılması ve buna bağlı deneme tarlalarının tesisi bir de tohum kontrol evi kurulması.
- E - Gölleme usullerinin ıslahı elyaf istihsaline yarayan pratik makinalar temini.

JUT

- A - Antalyada tecrübelerine devam etmek.
- B - Devlet Ziraat işletmeleri kurumunu jut ziraatinin icrası mahsulün işlenmesi ve kıymetlendirilmesi ile iştigal edilecektir.

ŞEKER PANCARI

- A - Tarla hazırlama, mevsim, mesafe, münavebe, bakım ve sulama gibi zeriyata aid bütün işlerin tohum ıslah ve tecrübe istasyonlarıncı denemelerine devam edilmesi.
- B - Münasib görülecek yerde bir pancar müessesesinin kurulması.
- C - Ziraat vekâletinin zürra ile şeker fabrikaları arasında yapılacak mukavelelerin tanzim ve tatbiki ile alakadar olması.

PATATES

- A - Her mıntaka için en iyi tohumluk yetiştiren tesbiti ve bu tohumlukların temini,
- B - Ceyhan ve İçel gibi sıcak yerlerde turfanda nevi patates yetiştirilmesi.
- C - Lüzumlu yerlerde münavebe ve usulü ziraat tecrübelerinin yapılması.
- D - Ucuz istihsal çarelerinin aranması.
- E - İstihlâki artırma suretile patates ziraatını genişletme çarelerinin tatbiki.

YAĞLI NEBATLAR

Susam

- A - Verimli ve yağ nisbetleri yüksek çeşitler'elde etmek.
- B - Muhite en uygun ziraat usullerinin tecrübe ve tatbik etmek.
- C - Yağ istihsalı usullerinin ıslah etmek.

PAMUK YAĞI

- A - Yağ istihsalı usulünün ıslahı.
- B - Küsenin dahilinde sarfını temin için teşvik.

HİNT YAĞI

- A - Memleket ihtiyacı olan 200 ton yağ istihsal için zeriya bin hektara çıkarmak için teşvikat yapmak.
- B - Fazla yağlı danesini dökmeyen çeşitlerin araştırılması.
- C - Hint yağının istihsal için hususî fabrikalar kurmak.

BAKLIYAT

- 1 - Halkın gıdasında mühim bir rol oynayan bakliyelerin zeriya sahalalarının genişletilmesi
- 2 - İyi cinslerin tesbit ve tamimi
- 3 - Tohum ıslah istasyonlarının bu işle ilgilendirmesi.
- 4 - Tarlaların kuvve inbatıyesini muhafaza hususunda bakliyelerin temin edeceği faidelerin her bölge şeraitine göre araştırılması ve elde edilecek neticelerin temini.

IV

Hayvan işleri komisyonu mazbatası

Birinci köy ve ziraat kalkınma kongresi umumi reisliği yüksek katma

Birinci köy ve ziraat kalkınması ruznamesinde yazılı dördüncü hayvan işleri komisyonu atçılık, sığırcılık, koyunculuk, hayvan hastalıkları ve hayvan mahsullerinin kıymetlendirilmesi tâli komisyonlarına taksim olunarak Ziraat vekâleti mütehassısları tarafından tanzim kılınan raporları etraflı surette tedkik edilmiştir. Prensip itibarile işbu raporlar muvafık görülmüş ve her tâli komisyonun da serdedilen dilekler de nazarı dikkate alınarak bu hususta tanzim kılınan mazbatası Yüksek Riyaset makamına sunulmuştur.

Hayvan işleri komisyonu reisi

Urfa sayı 161 Gl.

Ahmed Yazgan

Büyük Millet Meclisinde toplanan birinci Ziraat ve köy kalkınma kongresinde davarelik komisyonumuz, şubei aidesince hazırlanan matbu raporu tamamen tasvib etmiştir.

Bundan başka :

1 — Merinos yetişen ve yetiştirecek mntakada sürü sahiblerine kolaylıkla ziraat bankasının kredi açmasını.

2 — Elyevm devam eden merinos teşkilâtının tevsi ve takviyesi.

3 — Ağıl kanununun kabili tatbik bir hale ifrağı sırasında ağıl yapmak için ormanlardan meccanen istifade etmek kaydine mâni olan hükümlerin orman kanununda tadili cihetinin düşünülmesi.

4 — Merinos koğlarının sırf Almanyadan mubayaasına hasredilmeyerek Türkiyede muslih olarak kullanılabilecek diğer memleketlerden de damızlık idhal edilmesi.

5 — Sakız koyunlarının bulundukları mahallerde bu ırkın teksirinin temini için yardım.

6 - Memleket koyunlarının yapağlarını kalite itibarile yükseltmek C sortimanına çıkartmak üzere Akkaramanla Kıvrıcık arasında mahalli yeni ırklar yaratmak için tesalüb yapılmasına.

7 — Karadeniz sahilinde Karayakanın, yerine kaim olmak üzere kıvrıcağa tahvil teerübeleri ve bu mntakada intişarının nazarı itibare alınması.

8 — Cenub mntakasında Antalya ve Silifke havalisinde Karagüle benzeyen koyunlarda Karagül ile tesalüb teerübeleri yapılması.

9 — Memleket yapağısının kıymetlendirilmesi için borsa tesisi, ihraç edilecek yapağının muhakak tasnif ve ykandıktan sonra gönderilmesinin temini için kanuna müeyyide vazi.

10 — Merinos yapağlarının beynelmilel piyasaya göre değil, müstahsillerin bu yoldaki masrafları nazarı dikkate alınarak kendisini memnun edecek bir fiatla millî mensucat fabrikalarının satın alınmasını ve mubayaada azamî kolaylıklar gösterilmesi.

11 — Tiftik mensucat sanayiinin memlekette tesisi için Sümer bank mensucat fabrikalarından birinde bilhassa Herekede bir şube kurulması.

12 — Tiftiklerin harice ham değil, hiç olmazsa yarı mamul bir halde çıkarılması.

13 — Millî fabrikalarda dokunan kumaşlarda tiftiğin yünle karışık (asgarî % 30) işlenmesi.

14 — Tiftiklerin ecebî maddelerle karıştırılmasına mâni olmak maksadile ihraçlarında bir mukabe heyeti tarafından teftiş ve standardize edilmesi.

15 — Ankarada bir tiftik borsası teşkil edilerek alım ve satımın bir murakabe altında yaptırılması.

16 — Tiftik para etmediği zamanlarda köylüye, deposuna idhar edeceği tiftiğe mukabil avans para vermek suretile müstahsili himaye edecek kooperatifler tesisi.

17 — Tiftik sayım resminin mahsulâtтан (tiftik) alınması veyahud büsbütün kaldırılması.

18 — Tiftik keçilerinin koyunlar ve kıl keçilerle beraber güdülmemesi.

19 — Tiftik çobanları yetiştirmek için fakir çocukların tiftik nümune ağlarında tahsili ile çobanlık öğretilmeleri.

20 — Tiftik sürülerine ağıl yaptırılması için tedabir alınması.

Yüksek vekâletin nazarı dikkate alınması temennisile arzına karar verildi.

21 — Merinos ve tiftik keçileri hakkında izhar edilen bütün arzu ve temennilerin memleketin diğer cins koyunları hakkında da tatbik olunması.

22 — Sayım vergisinin kaldırılması.

23 — Mezbaha ücretinin tenzili.

24 — Hayvan yetiştiricilerine ve sürü sahiplerine kredi ile tuz verilmesi.

Hayvan hastalıkları ile mücadele mevzuuna aid raporun ve projeleri incelemek üzere toplanan komisyonumuz aşağıdaki kararları almıştır:

MADDE 1 — Komisyonumuz, kongre yayımının B serisinin 15 nei takrımının ihtiva ettiği hayvan hastalıkları ile mücadele ve sağlık müesseselerine aid rapordaki programı tasvib eder.

MADDE 2 — Bu programa ilâve olarak aşağıdaki mütalea ve tekliflerin kabulünü sayın genel heyetten diler:

A - Yetiştiricilik hastalıklarından sağlık zabıtasına girmeyen bazıların etüd altına alınmasını ve bunlarla mücadelenin mecburi kılınması,

B - Zooteknist ihtisas sertifikası alacakların yetiştiricilik hastalıklarından dahi imtihana tâbi tutulmasının şart konulması,

C - Sağlık zabıtasının ve bunlarla ilgili hastalıkların Polis enstitüsü ve Jandarma mekteblerinde muayyen bir program halinde ve bir veteriner mütehassıs tarafından okutturulması,

D - Bakteriyolojik ve serolojik ve parazitolojik mütehassıs yetiştirme hususunda yurdun belli başlı müesseselerine hak verilmesi,

E - İstihsal müessesilerinin bir araya toplanmaları iktisad ve teknik bakımdan faydalı görülmekte ve keza yapılan preparatların hazırlanma usullerinin birleştirilmesi ve standardizasyonu ve kontrollerinin hususî bir laboratuvar tarafından yapılması,

F - Yurdun bazı mntakalarının hususiyeti göz önünde tutularak bilhassa durunli kırsakların tazminatlı olarak itlâfının müeyyideleştirilmesi.

G - Müesseseler kısmında bakteriyoloji ve seroloji enstitülerine birer kimya laboratuvarlarının da ilâvesi,

H - Teşkilâtı müdürlükle idare edilen mezbahalarda bu ödevin veterinerler tarafından ifasının muvafık olacağı,

İ - 405 numaralı kanunla mukayyed muayenei hayvaniye resminin ilgası,

3 — Komisyonun noktai nazarları saygı ile sunuldu.

Hayvan işleri komisyonu Riyasetine

Memleket sığırıcılığının kalkınması hakkındai komisyonumuzca muvafık görülen sığırıcılık raporu kabul edilen ve muhteviyatı maddeler halinde Heyeti Umumiyeye arz olunur.

I - Memleket sığırlarının ıslahında ana prensip bölgeleri vekâlet tarafından tesbit edilmiş ; olan dört yerli, şark kırmızı, yerli kara, boz ırk ve cenub kırmızı sarı ırklarını bölgeleri dahilinde

saf olarak et ve süt verimlerini arttırmak üzere yetiştirmektedir. Bunun için kanuni müeyyede konulması lâzımdır.

II - Büyük şehirlerin süt ihtiyaçlarını kısa bir zamanda temin etmek üzere munhasıran İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Aydın, Manisa ve Balıkesir vilâyetlerinde on iki senedenberi yetiştirilen Montafon ve Montafon yarım kanları yetiştirmesine devam edilerek Türk Montafonu yetiştirilmesi lâzımdır.

III - Kemiyet ve keyfiyet itibarile hiç bir zaman memleketin daha kuvvetli ve daha verimli sığır ihtiyacını karşılayan ve teşekkülâtı uygun olmayan köy buğalarını iyi evsafahtakilerile değiştirmek için çok muazzam olan buğa ihtiyacını kısa bir zamanda yetiştirmek üzere dört bin damızlık ineği ihtiva etmek üzere mevcut haralardaki sığır şubelerile İnanlı, Göle, ve Tokad inek-hanelerini tam kadro ile çalışır bir hale getirmek ve yeniden muhtelif bölgelerde beş damızlık buğa yetiştirme müessesesi açmak lâzımdır.

IV - Bir yandan bu muazzam damızlık ihtiyacını karşılamak diğer taraftan da köylüye kazançlı bir yetiştirme temin etmek için 6 - 8 aylık erkek danaları alıp buğa olarak büyütme üzere vilâyet hususî idareleriyle birlikte Ziraat vekâletinin iştirakile münasip yerlerde buğa büyütme çiftlikleri tesis edilmesi lâzımdır.

V - Damızlık buğa yetiştirmesini zamanla köylüye mal etmek ve bu suretle buğa yetiştirme çalışmalarını takviye etmek üzere müsaid bölgelerde esasları kurulmaya başlayan sığır ıslahı örnek yetiştirme bölgeleri tesisine devam edilerek bunu bütün memlekete şamil bir hale getirmek ve örnek köy ve örnek yetiştirici teşkil ve organize etmek lâzımdır. Devlet müesseselerinde yetiştirilen buğa ve inekler tercihan bu örnek köy ve örnek yetiştiricilere verilmesi temenni olunur.

VI - Köylülerde buğa seçimi yapılarak damızlık evsafını haiz olmayan bütün erkeklerin ihşa edilmesi ve damızlık vesikası olmayan buğaların sıfat yapmaları men edilmesi lâzımdır.

VII - Gerek tıbbî ve gerek hususî tohumlamalardan azamî istifade edilerek ıslah ve teksirde bu metodun kullanılması temenni olunur.

VIII - Sığır ıslahını himaye ve teşvik için her yıl her yetiştiricinin kolaylıkla iştirak edebileceği köy, nahiye, kaza, vilâyet ve örnek bölgelerinde sergiler açılarak et ve süt bakımlarından fazla ağırlık, iyi süt verimi, iyi buğa yetiştirme ve iyi dana besleme gibi muhtelif mükâfatlar verilmesi lâzımdır.

IX - Memlekette çok noksan olan dana beslemesini tanzim etmek için dana besleme istasyonları (yetiştirme kooperatifleri) teşkil edilmesi temenni olunur.

X - Ziraat bankası tarafından sığır ıslah bölgelerinde iyi damızlık evsafını haiz damgalı ve müseccel sığırlara koyunlarda olduğu gibi köylüye kredi verilmesinin temin edilmesi lâzımdır.

XI - Müsaid bölgelerde hayvan sigortası işinin de ele alınması ehemmiyetli bir ıslah mevzuu olarak ele alınmalıdır.

XII - Sığırların ıslahında muvaffak olmak ancak hayvan yemlerinin ıslahile mümkün olduğundan başta mera ve çayırklar gelmek üzere hayvan yemi ziraatinin organize edilmesi lâzımdır.

XIII - Sığır ıslahının hedef ittihaz edilen gayeye erişmesi için sığırın gerek canlı olarak ve gerekse mahsulâtının kıymetlendirilmesi, satışının temin edilmesi ve iç ve dış pazarların tanzim edilmesi zaruridir. Bu sebeble hayvan mahsulâtının kıymetlendirilmesi işinin imal ve satış kooperatifleri halinde diğer zirai mahsullerde olduğu gibi şümüllü ve ciddi olarak ele alınması temenni olunur.

XIV - Köy damızlık buğalarının bakımı ciddi bir kontrol ve disiplin altına alınması ve bunlar sıfat ayları bitince köy ve nahiyelerde yaptırılacak buğa depolarında hususî surette beslenmesi lâzımdır.

XV - Hayvancılığın ıslah ve inkişafının süratle temin edilmesi için sayım vergisinin kaldırılması bilhassa temenni olunur.

XVI - Hacı kanunundaki haczi caiz olmayan koyunların adedinin üç baştan on başa çıkarılması

Ziraat vekâleti Veteriner umum müdürlüğü tarafından tanzim kılınan atıcılık raporunun heyeti umumiyesi tedkik edilmiş ve atıcılık mevzuunun bir Devlet meselesi olarak ele alınmasını ve bu bapta diğer vekâletlere terettüb eden vazifelerin ifa ve Ziraat vekâletince yapılması teemmül ve derpiş edilen hususâtın bir an evvel mevkii tatbika vazı için istediği para ve çalışma sistemi muvafık ve yerinde bulunmuş; komisyonea da aşağıdaki hususâtın nazarı dikkate alınmasına lüzum görülmüştür. Şöyleki:

1 — Ziraat vekâleti Veteriner umum müdürlüğü tarafından tanzim kılınan projeler üzerinden yurdun şimdilik dört yerinde tay depolarının bir an evvel temini,

2 — Milli müdafaa vekâleti tarafından ayrıca remont depolarının tesisi;

3 — Milli müdafaa vekâletinin iç memleketten at mubayaası için daimi ve seyyar at mubayaa komisyonlarının teşkili ve mubayaanın tercihan Ziraat vekâleti tarafından atıcılık organizasyonu yapılan mintakalarda yapılması ve mubayaa komisyonlarında mintaka veteriner yetiştirme mütehasssıslarının müşavir olarak bulunması,

4 — Halen Milli müdafaanın elinde bulunan at mubayaa kıymetlerine aid talimatnamedeki fiatların şimdilik hiç olmazsa yarım misli daha tezyid edilmesi;

5 — Milli müdafaanın yetiştiricilere mukavale akdi, ve bu suretle tay çifliği kooperatiflerinin meydana gelmesine yardımcı bulunması;

6 — Atlı sporun muhtelif şubelerinin memleket gençliğini ihata eden büyük millî bir teşkilât haline ifrağı ile bu hususta esaslı tedbirlerin alınması ve işlerin merkezden bir elden idaresi;

7 — Müsaid olan mahallerde Ziraat vekâletinin maddi yardımı ile halk tay depolarının meydana getirilmesi ve imkân bulunursa bu tay depolarının kooperatif şeklinde yapılması ve bu yönde Ziraat vekâleti bütçesine tahsisat vazır;

8 — Urfa, Mardin, Diyarbakır vilâyetlerinde atıcılık organizasyonunun yapılması ve bu suretle arap atı tesicil işlerinin ikmalı;

9 — Ziraat vekâleti veteriner umum müdürlüğü tarafından yeniden kaleme alınmış bulunan ıslahı hayvanat kanunun mevkii tatbika çıkmasına gayret edilmesi;

10 — Yetiştirme işlerinin merkezi sikletini teşkil eden tenasül biyolojisi üzerinde daha esaslı ve ilmi çalışmak üzere bir tenasül biyoloji ve fizyolojisi enstitüsünün kurulması ve spna patolojisinin zootenistelere öğretilmesi;

11 — Eşhasa aid hususî vesikayı hâmil aygır sahiblerine pirim verilmesi;

12 — Fennî şekilde bakmak vesifat yapmak şartile Ziraat vekâletince ilgı sahiblerine ucuz bedelle verilecek aygırların mümkün mertebe kısa zamanda temini için haralar damızlık kadrolarının tez-yid ve takviyesi;

13 — Uzun yayla at yetiştiricilerinin ilgılarının fennî ahırlarda kışlamalarını temin için Ziraat vekâletince kereste verilmesi ve bu yolda yardım edilmesi;

14 — Eğitimciler kursunda hayvan bakım ve yetiştirme ve sairesine aid malûmatın veterinerler tarafından bir sureti hususiyede verilmesiyle beraber köy çocuk ve büyüklerine at bakımı terbiyesi, tağdiyesi ve sairesi hakkında piratik kursların evvetemirde at kesafeti bulunan ve organizasyon yapılan yerlerden başlanmak suretile memlekete teşmili;

15 — Ziraat vekâleti veteriner umum müdürlüğünce eneme işlerine büyük mikyasta veteriner ekipler halinde hız verilmesi ve bu işin sistemli bir şekilde devamının temini,

16 — Haralarda binicilik mektebi talebelerinden yetişen çocukların vilâyet aygır depolarına tercihan verilmesi;

Yukarıda on altı maddede yazılı hükümler tâli ve umum komisyonlar ictimamda ittifakla kabul edilmiştir.

IV

Hayvan yemi komisyonu mazbatası

TEMENNİLER

I

Yem nebatları ziraatinin arttırılması

A) Derhal alınacak tedbirler:

- 1 — Mera ve çayırların ıslah ve muhafazası,
- 2 — Yem nebatı olarak en elverişli bulunan nebatların bu meyanda yonca ve koringanın kuru ve sulu ziraatinin arttırılarak bunlardan yeşil ve kuru ot halinde istifade ettirilmesi, memlekete yaydırılması,
- 3 — Bir senelik yem nebatlarının bu meyanda fiğ, burçak, mısır, sudanotu ziraatinin arttırılması diğer taraftan kışlık yem nebatları meyanında kışlık fiğ, kışlık bezelyanın yeşil yem ve silo olarak kullanılması ve yine aynı maksatla yem pancarlarının ziraatinin arttırılması,
- 4 — Bu hususta lüzumlu tohumlukların elde bulunanların derhal temizlettirilerek çiftçilere parasız dağıtılması ve ekiminde köylüye yol gösterilerek bu işin sağlanması ve kontrol altında bulundurulması,
- 5 — İyi şeraitte yonca ve koringa yetiştirenlerin nakden mükâfatlandırılması, yeni ihdas edilen yoncalıkların üç sene müddetle arazi vergisinden muafiyeti,
- 6 — Salma ve bozuk isimle hayvanatın başı boş olarak çayırlarda vesair hayvan yemi ekili yerlerde başıboş gezmesine ve otlatılmasına mâni olacak tedbirlerin alınması,

B) İstikbali şamil bugünden alınması lâzımgelen tedbirler:

- 1 — Memleketin mera ve çayırlarının sistemli surette tedkik ve tesbitile bu suretle azamî istifade çarelerinin araştırılması,
- 2 — Daha başka işe yarar yem nebatlarının denemeleri yapılarak alınacak neticelere göre memlekete yaydırılması,
- 3 — Mümkün olan yerlerde suni çayır ve meraların ihdasile bakım ve devamlarının temini,
- 4 — Memleketteki tarla ziraatinin muayyen bir nisbetinin hayvan yemi ziraatine tahsisinin kanunî müeyyidelerle temini,
- 5 — Ekilmesi temin edilecek yem nebatlarının iklim, toprak, su ve gıda maddelerince ihtiyaçlarının tedkiki verim derecelerile gıda ve yem değerlerinin tayini, münavebe ve umumî ziraat çerçevesi içindeki vaziyetlerinin tesbiti.
- 6 — Yem nebatlarından bu gün elde bulunmayanların yabancı otlar arasından seçilib alınarak yem bitgisi haline getirilmesi ve bulunanların ve bu gün ekilenlerin ıslahile daha verimli hale getirilmeleri,

II

Yemlerin konserve ve muhafazaları meselesi

A) Derhal tatbik edilecek olanlar :

- 1 — Bazı mahallerde ve bazı mevsimlerde elde kalupta kurutulamayan, bozulacak ve sarf edi-

lemeyen yemlerin meselâ pancar yaprakları, şekeri alınmış pancar yongaları, mevsim icabı kurutulamayan biçilmiş çayır otları ve mısır sapları ve sairinin münasib çukurlar veya kablâr içerisinde ekşitilmesi,

2 — Bu kabil hemen silo yapacaklara Vekâletin nakden yardımında bulunması,

B) Istikbal için şimdiden alınacak tedbirler :

1 — Ötedenberi siloya elverişli yem nebatları ziraati yapan veya bu ziraati yapmaya elverişli olan yerlerden başlayarak kademe, kademe bütün memleketi yaymak üzere tesbit edilecek muayyen tiplerden beton veya diğer nevi silolar yapılması ve bu iş için Devletin azamî yardımında bulunmasının temini,

2 — Köylünün silolarda ve otluklarda sakladığı hayvan yemlerinde görülecek enraz ve haşerattan korunmasını teminen mücadele teşkilâtının vazifelendirilmesi,

III

Ziraat mahsulâtını işleyen endüstürinin artıklarıyla hayvan yemi olarak kullanılması inkârı olan tekml endüstüri artıklarının yem olarak kullanılması, bu meyanda bilhassa değirmen, bira fabrikası artıklarıyla şeker fabrikalarında husûle gelen pancar yongaları ve melasın, yağ senayii posalarının, balık endüstürisi artıklarının hayvan yemi olarak kullanılması temini,

Endüstüri plânlarımızda nazarı dikkate alınan balık unu endüstürisinin gübre değil hayvan yemi istihsaline hadim olacak esaslarla kurulması ve ancak bu işe yarayanlarının gübre olarak kullanılması, kan vesaire gibi mezbaha artıklarının da hayvan yemi olarak işlenilmesi,

IV

Yem ve besleme işinin tatbiki safhaları

1 — Muhtelif nevi yemlerin muhtelif hayvanlar için gerek kuvvet ve gerek süt - et ve saire gibi mahsullerin temini bakımından yalnız başma veya karışık olarak hangi esas içinde kullanılması lâzım geldiğini memleketimiz şeraiti için ziraî kimya - hayvan yemleri enstitüsünce tesbit edilmesi ve memleketimizde hayvan beslemelerinin bu esas dahilinde yapılması.

Mezkûr enstitünün bu vazifeyi sistemli bir şekilde başarabilecek şekilde inkişaf ettirilmesi bu meyanda mezkûr enstitüye bağlı olarak tekml memleketiye şamil araştırma istasyonlarının kurulması.

2 — Memleketimizde hayvan besleyicilerle temasta bulunan vazifedar memurların mezkûr enstitüde muayyen fasıllarla kurslara tâbi tutulub son araştırma neticelerini öğrenmelerini ve bu suretle bu araştırmalardan tekml memleketin pratik suretle faydalandırılması.

3 — Hayvan tağdiyesi işleriyle alâkadar makamları işgal edenlerin ve edebileceklerin ziraî kimya yani hayvan tağdiyesi enstitüsünde ihtisas yapmalarını Mîhî müdafaa ve Ziraat vekâletince temini.

4 — Ziraat mekteplerinde bu iş için ayrıca yetiştirilecek mütehassıslar tarafından hayvan besleme ve yemleri ve yetiştirilmeleri bahislerinin esaslı ve tatbiki şekilde öğretilmesi.

5 — Yüksek ziraat ve baytar mekteplerinde bu bahse de fazla ehemmiyet verilmesi ve yüksek levazım mektebinde de aynı mevzuun ehemmiyetle öğretilmesinin temini.

6 — Memleketimizde hayvan yemi yetiştiriciliğinin ilmi meselelerinde merci nebatat yetiştirme enstitüsü ve hayvan beslemesine ve yemlerin kullanılmalarına aid tekml meselelerin teknik ve ilmi mercii ziraî kimya hayvan tağdiyesi enstitüsü olmalıdır.

7 — Yem nebatı ziraatinin genişletilmesinin temini için lâzım gelen tohumların elde edilmesini teminen yem tohumu üretme çiftliklerinin kurulması.

8 — Devlet yem mübayaasında tercihan yulafın esas tutulması ve ot mübayaatında da bakliyelerin de kabul edilmesi.

Teşkilât

- 1 — Zirrat vekâletinde Z. U. Md. bağı bir hayvan yemleri şubesinin ihdas olunması,
 - 2 - Yukarıdanberi arzedilen esaslara göre bir hayvan yemi kanunu yapılması ve bu kanunun mera ve çayırlar kısmının biran evvel tahakkuk ettirilmesi.
 - 3 — Hayvan yemi tohumlarının idhal, ihraç, satış ve ekiminden evvel Ziraat vekâleti teşkilâtı tarafından kontrol esasının kurulması.
 - 4 — Türkiyenin Beynelmilel tohum kontrol sistemine dahil olması,
 - 5 — Emraz ve haşerat ile mücadele kanununa tufeylât ile mücadele esaslarının da ilâvesi.
 - 6 — Ziraat vekâletince hayvan yemi yetiştiricilerinin himaye ve teşvik edici tedbirlerin alınması.
- Komisyonumuzun yukarıda yazılı dilekleri Birinci köy ve ziraat kongresi yüksek başkanlığına sunulur.

VI

Ziraat sanatları komisyonu mazbatası

İpek böcekçiliği

- 1 — Bursada mevsud İnepböcekçiliği enstitüsünün vesaitini tamamlamak.
- 2 — İpekböcekçiliğine aid bütün işleri esas olarak bu enstitü ile Diyarbakır ve Antalya'daki istasyonlarda temerküz ettirmek ve Ankara'da bir istasyon açmak.
- 3 — Şarköy - Erikli'deki tohum yetistirme evini takviye etmek.
- 4 — Dut ağaçlarını tarla kenarlarına dikirmek.
- 5 — Kenarlarına dut dikilen tarlaları arazi vergisinden 10 sene muaf tutmak (İpekböceği yetiştirmek şartile).
- 6 — Yetistireceği hastalıksız dut fidanlarını meccanen dağıtmak üzere Ziraat vekâleti ve hususi idarelere Bursa, Edirne, İzmir, Manisa, Antalya, Denizli, Ödemiş, Diyarbakır, Ankara'da münasib bir yerde fidanlıklar açmak.
- 7 — Orta Anadolu'da ipekböcekçiliğini tamim etmek.
- 8 — Münasip mahallerde kışlatma ve fışkırtma evleri kurmak.
- 9 — Devlet elile de ipekböceği tohumu yetistirmek ve ihraç etmek.
- 10 — İpekböceği yetiştirilen merkezlerde her merkezin ihtiyacına göre koza kurutma tesisatı yapmak.
- 11 — Küçük merkezlerde satışın belediyeler veya ticaret odaları tarafından murakabesini temin etmek.
- 12 — İpekböcekçiliğinin fennî bir şekilde yapılmasını temin maksadile Ziraat vekâleti mütehasşisleri tarafından öğütler vermek.
- 13 — Diyarbakır, Amasya, Antalya'da birer filâtür fabrikası kurmak.
- 14 — Sanayi merkezlerine uzak olan bölgelerde kozayı fiatlandırmak için altı teşekküller kurmak.

Arıcılık

- 1 — Halka rehberlik edecek ustalar yetiştirmek.
- 2 — Vekâlete bağlı mekteb, çiftlik, öğretmen kursları, deneme tarlaları, meyve bahçelerinde öğretmen, eğitmen ve halka arıcılığın bütün yeniliklerini öğretmek.
- 3 — Kurslarda arıcılığı öğrenmiş olan eğitmenlere kendi muhitlerinde kullanacakları arı koğanlarından ve sair alât ve edevattan birer nümune vermek.
- 4 — Eğitmenleri, köylerde halka arıcılığı öğretmekle mükellef tutmak.
- 5 — Memleketin muhtelif mntakalarına yarayacak en iyi sistem arı koganları ile arıcılığa müteallik alât ve edevatı tesbit etmek.
- 6 — Arıcılık mntakalarına en ziyade fayda verecek arı ırklarını tayin etmek ve ondan sonra uygun olanlarını tamim etmek.
- 7 — Arılara zarar verici haşerat ve hastalıklar la mücadele etmek için ne gibi çarelere tevessül edileceğini tesbit etmek.
- 8 — Muhtelif mntakalarda arıcılıkla istigal edenlerin kooperatif haline gelmelerine yardım etmek.
- 9 — Arıcılık hakkında neşriyatta bulunmak.

Temenniler :

- a) Arıların beslenmesinde kullanılacak olan şekeri arıcılara ucuz bir fiatla vermek,
- b) Yer değiştirmede arı koğanlarının ucuz ve seri olarak nakledilmesi için Devlet demiryolları nezdinde teşebbüste bulunmak.
- c) Halka fennî koğanların istimali öğretilmeden yerli koğanları kaldırmamak.

Akkol

- 1 — Bursada meyve ve sebze üzerinde çalışan bir konserve fabrikası ve bu fabrikaya bağlı olmak üzere de Edirne'de bir domates salça imalâthanesi kurmak.
- 2 — Orman çiftliğinde bir şaraphane kurmak.
- 3 — Orman çiftliğindeki bira fabrikasının senelik istihsalını 50 - 60 bin hekto litreye çıkarmak.
- 4 — Dalaman, Burhaniye, Ayvalık, Kuşadası, Edremitte yağ tasirhaneleri vücuda getirmek, zeytin yağlarımızın rafinesini temin ederek komşu memleketlerle rekabet etmek.
- 5 — Antalya mıntakasında bir jüt çuval fabrikası kurmak.
- 6 — İstanbul, İzmir, Mersinde birer yün yıkama fabrikası kurmak.

Ziraat sanatlarından

Konservecilik temennileri:

- 1 — Aile konserveciliğini köylere kadar yaymak ve bu hususta yapılması gerekli işler için tedbirler almak.
- 2 — İhracatta konserve tenekelerini formalite zorluğuna meydan vermeden «kabulü muvakkata» tâbî tutmak.
- 3 — İhraç edilecek meyve konserveleri için ucuz şeker temin etmek.
- 4 — Bütün konservelerde normu bir nizamname ile tesbit etmek.
- 5 — Konserve sanayiini muamele vergisinden muaf tutmak.
- 6 — Konservenin istihlâkını arttırmak maksadile: Broşür ve matbuat neşriyatile konservenin faydalarını izah edici programda yapmak, vitamin bozukluğuna dair yapılan fena propagandaları çürütmek için ilmi tedkike müstenid rapor neşretmek, mekteb kitaplarına konservenin faydalarını gösteren bahislerin ilâvesile konserve sevgisini uyandırmak.
- 7 — Ordu teşkilâtında, leyli mekteplerde, resmî müessese ve hastanelerde sarfiyat temini için konserve istimalini tamim etmek.
- 8 — Avrupada olduğu gibi diğer sanayi mamulâtı ile beraber sergilerde, ziraat sanatları arasında, teşhir etmek.
- 9 — Kutulara konulan lâstik contayı gümrüksüz idhal etmek.
- 10 — Prim vermek suretile konserve ihraçını teşvik ve bu suretle konserveciliği himaye etmek, Türkiye'nin diğer ürünleri gibi ticaret muahedelerinde konserve ihraçını nazarı dikkate almak.
- 11 — Konserve için nakliye tarifelerini uenzlatmak.
- 12 — Mamulâtın sıhhi şartlara göre yapılmasını sık sık murakabe etmek.
- 13 — Satılan domates salçalarının şehir piyasalarında kutu içinde olmalarını temin ve daima kontrol etmek.
- 14 — Meyveciliğin inkişafına yardım etmek maksadile meyve konserveciliğinin tamimi ve ihraçının tezyidi için ucuz olan meyve ile pahalı olan şekerin muvazenesini bulmak, ihraç edilecek meyve konservelerinin muhtelif şeker resimlerini indirmek.
- 16 — Sebze ve meyve konservelerini hazırlayan amele ziraat işçisi gibi olduklarından bunların

da çalışma saatlerini ziraat amelesi gibi tanzim etmek ve İstanbulda da mesai fazlası için yüzde 25 ücrete tâbi tutmak.

17 — Oltu, Tortum ve Yusufeli kazaları arasında münasib bir mahalde konserve imalâthane veya fabrikası kurmak.

Şarapçılık :

1 - Bursa, Nevşehir, Tokat ve İzmirde şarapçılık üzerinde çalışan ve örnek olucu müesseseler kurmak.

2 - Şarapçılık yapan ve yapacak olanlara kurslar açmak.

3 - Memlekti üzüm çeşidleri içinde şarapçılığa elverişli olanlarını tesbit etmek.

4 — Şarapçılık neşriyatında bulunmak ve eleman yetiştirmek.

5 — Şarap inhisar resminin asgari hadde indirilmesi için teşebbüste bulunmak, kontrol ve muamele işlerini basitleştirmek ve şarapçılık için müstakil şarab kanunu hazırlamak.

6 — Şarab kooperatifleri kurmak.

Şıracılık:

1 — İyi kalitede elma, portakal ve üzüm şırası elde ederek bu meyve çeşidlerini kıymetlendirmek.
2 — Elma için Kastamonu ve Niğdede, portakal için Dörtöl ve Antalyada, üzüm için Bursa, Ankara, Tekirdağ ve İzmirde yapılar ve örnek olucu Devlet müesseseleri kurmak.

3 — Teknik işlere vâkıf eleman yetiştirmek.

4 — Halkın bilgisini artırmak için kurslar açmak ve broşürler neşretmek.

5 — Şıra istihsaline elverişli meyve çeşidlerini tesbit etmek.

6 — Dış piyasalara yapılacak ihracat için müstahsillere prim vermek.

7 — Şıra ve pekmez sanayiinin inkişafına aid esasları temin etmek.

Biracılık:

1 — Bira resminin tenzili için teşebbüste bulunmak.

2 — Bira fiyatlarını ucuzlatmak.

İspirtoculuk:

1 — Çiftlik ispirotoculuğunu tedkik etmek.

2 — Benzinlere ispiroto katmak işini bir an evvel halletmek.

Sirkecilik:

1 — Memlekette tabii sirke sanayiinin inkişafı ve sirke ruhunun bu sanayide kullanılmaması için tedbirler almak.

2 — Sirke kurmaya aid kayid ve muameleleri kolaylaştırmak.

Ekmeçilik ve değirmencilik:

1 — Değirmencililiği ve köylü ekmeğini ıslah etmek için Ankarada bir Ekmeçilik ve değirmencilik mektebi açmak ve bu mektebe bağlı olarak bir teerübe değirmeni ve fırını kurmak.

Fıncılık :

1 — Ziraat sanatlarının her şubesinde kullanılması zaruri bir ihtiyaç olan fıncının temini maksadile bir fıncı sanayii kurmak.

Küçük el sanatları :

1 — Köylerde küçük el sanatlarını teşvik etmek için bu sanatlarla iştigal edeceklerden kazanç vergisi almamak. (Çiftçi malzemesi yapılması ve tamiri).

Mualecat :

1 — Nebat ve hayvan hastalıklarına ve zararlılarına karşı kullanılan ilâçları memleket dahilinde istihsal etmek maksadile Ziraat vekâleti tarafından mualecat fabrikası kurmak.

2 — Aşır ve seromları bir elden idare etmek ve dağıtmak.

Şeker sanayi :

1 — Şeker fabrikaları tarafından pancarların daha yüksek fiyatla alınmasını temin etmek.

2 — Şeker pancarı fiyatını yalnız fabrika tarafından değil, Ziraat vekâletile müştereken takdir etmek.

Umumî :

1 — İşlenmiş ve işlenmemiş ziraat sanatları mahsullerinin Devlet nakil vasıtalarında ucuz tarife ve süratle nakledilmesini temin etmek.

2 — Dağılmış olan muhtelif ziraat sanatları şubelerini bir araya toplayıp bir kurum emrine vermek, bu hususun tesbiti için de alâkadar vekâlet mümessillerinden bir komisyon teşkil etmek.

Tahsis edilen vaktin darlığı hasebile ziraat sanatlarının şümülü dahilinde bulunan bütün şubeler üzerinde gereği kadar görüşülememiştir.

1931 senesi kongre mukarraratından bu ana kadar yapılamayanların da nazarı dikkte alınması şayanı arzu görülmüştür.

Sütçülük komisyonu dilekleri

Komisyonumuz sütçülüğün inkişafında alınması lâzımgelen tedbirleri şu cihetlerde hulâsa etmiştir :

1 — Bu ilk beş nenelik program içerisinde hiç olmazsa İstanbul, Ankara, İzmir gibi üç büyük şehrimizde şehir süt fabrikalarının tesisi ile halkın bu büyük ihtiyacına cevap verilmesi. Şehir sütü fabrikaları teessüs edineceye kadar pastörize süt yapan müesseseleri hariç şehirlerde hastane, mekteb, çocuk bakımevi gibi resmî müesseselerin süt alım şartnamelerine pastörize süt kelimesinin konması ve şehrin ihtiyacını temin edecek büyüklükte pastörize süt fabrikaları kurulan şehirlerde aşır süt satılmasının menî.

2 — Süt ve mahsulâtının istihsali, satış ve ihracatında esaslı bir kontrol ve mürakabe vazı. Bu maddelerde İstandarizasyon için lâzımgelen tedbirlerin alınması için mütehassıs bir heyet teşkili.

3 — Trakyada, Şarkî Anadolu'da ve Orta Anadolu'da sütçülük kooperatiflerinin tesisi ile halka bu yolda rehber olunması.

4 — Buzhaneler sütçülüğün inkişafında mühim âmil olmaktadır. Ya Devlet işletmeleri veya belediyeler tarafından memleketin münasib görülecek bir kaç yerinde buzhaneler tesisi.

5 — Sütün işlenmesinde mahsulün istihsalinde yegâne âmil olan sütçülük ustalarının bilgilerini artırmak üzere kurslara tâbi tutulmaları ve bunlara ehliyetlerine göre birer vesika verilmesi.

6 — Sütçülük sahasında yetişmiş elemanımız çok mahduttur. Bu itibarla her türlü vesait ve imkânla malik olan Sütçülük enstitüsünde kurslarla eleman yetiştirilmesi ve yüksek mekteb talebesine lüzumu olan tatbikat imkânlarının verilmesi.

7 — Yine Sütçülük enstitüsünün vesait ve imkânlarından istifade etmek üzere Enstitü ile bir-

likte çalışacak bir bölge sütçülük mektebinin tesisi ve köylü çocuklarının burada yetiştirilmesi.

8 — Vekâlet organizasyonunda süt işleri ile doğrudan doğruya uğraşacak ve nihayet bütün dilekleri tahakkuk ettirecek bir makamın ihdası.

9 — Kurulacağı söylenen Akkol Bankta müstakil bir sütçülük şubesinin tesisi ve mezkûr bankanın süt sanayii ile geniş ölçüde alâkadar olması, bu maksadla önceden takarrür ettirilecek bir plân dahilinde memleketin muhtelif yerlerinde imalâthaneler kurulması.

10 — Mötörlü vasıtalarla teğhiz edilmiş süthanelerden alınan muamele vergisinin kaldırılması.

11 — Hayvan tagdiyesi ve muhtelif süt imalâtında mühim bir yer tutan tuzun memleketin her tarafında aynı fiatla satılmasının temini ve Şarktaki kaya tuzlarının da peynir ve yağ inalâtına elverişli olacak vechile tasfiyesi.

12 — Büyük şehirlerin süt ihtiyacını karşılamak ve sırf şehir sütçülüğünde kullanılmak şartile şimdilik Ankara, İzmir, İstanbul ve Bursa şehirlerine münhasır kalmak üzere cenebi memleketlerden sütlü inekler idhaline müsaade olunması. Yerli hayvanlığı teşvik için bu maksada elverişli yerli hayvanların da satın alınması.

13 — Süt ve mahsullerinin gerek tren ve gerek vapur nakliye ücretlerinde mümkün olan azamî tanzilâtın yapılması ve bu mahsullerin süratle sevkinin temini.

14 — Halen peynir ve yağ konulan tenekelerin mahsulün evsafına büyük zarar verdikleri meydana geldiğundan benzin tenekelerinden başka tenekelerin süt ve mamulâtının ambalajında kullanılmasının menî. Yine bu mahsullerin ambalajını temin maksadile en muvafık olan fiğaların yapılması için, memleketin ihtiyacını karşılayacak miktarda fırı fabrikalarının tesisi. Bunlar ihtiyaca yetecek kadar oluncu, kullanılmış tenekelerde süt ve mamulâtının sevk ve muhafazasının yasak edilmesi.

15 — Memlekete hariçten gelecek süt güğümlerinden gümrük resminin kaldırılması ve boş süt güğümlerinin meccanen mahalline iadesi.

16 — Süt ve süttten yapılan maddelerin ihraçında prim verilmesi.

VII

Marketing komisyonu mazbatası

Birinci köy ve ziraat kalkınma kongresi Yüksek başkanlığma

Ön söz

« Marketing » komisyonunun tedkik ve müzakerelerinin netayicini bu raporumuzla sunuyorumuz. En önce, memleketimizde ancak son zamanlarda işidilmeğe başlanan « Marketing » tabiri üzerinde bir kerre kısaca durmağı faydalı görüyoruz. Sayın Ziraat vekâletinin bu kongremiz münasebetile tevzi etmiş olduğu ve kongre üyelerinin daha müsaîd bir zamanlarında esaslı bir şekilde mütalea etmeğe şübhesiz vakit bulacakları (A Serisi, Takım 1) numaralı eserin başında gösterildiği veçhile, « Marketing » alış veriş şart ve vasıtalarının bilhassa son zamanlarda inkişaf ve tekâmülü neticesi olarak kendiliğinden doğan bir tekniktir. İfade ettiği manayı kısaca şu ibare ile tebarüz ettirebiliriz :

« Malları en müsaîd suretlerde istihsal, satışı hazırlama ve piyasaya arz. »

Şu halde, satılacak maddelerin istihsal şartlarından başlayarak, imalâtına aid hususlar, nakliyat, satış şeraiti ve bütün bu hareketlerle alâkadar teşkilât, « Marketing » mevzuuna girmektedir. Kongremiz, tabiatile yalnız Ziraat maddelerile iştilal ettiğinden, tedkik ve kararlarımızı mevzu teşkil eden Ziraî Marketing dir.

Ziraat maddelerimiz o kadar çeşidlidir ve bunların istihsal, imal, nakil ve satışlar o kadar tenevvü ve hususiyetler arzeder ki, bütün bu maddelerin birer birer ele alınması vaktin darlığından sarfı nazar, komisyonumuzun iştilal mevzuu haricinde mütalea kılınmış ve ziraî Marketing meselesinin aşağıda yazılı dört fasıl içinde ana prensiblerinin müzakere ve tesbitile iktifa olunması kararlaştırılmıştır. Bu fasıllar şunlardır :

- I - İstihsal ve imal şartları ve standardizasyon,
- II - Ambalâj,
- III - Nakliyat,
- IV - Alım satım teşkilâtı.

I - İSTİHSAL VE İMAL ŞARTLARI VE STANDAR DİZASYON

Bu hususta komisyonumuzca tesbit olunan hususlar şunlardır :

İstihsal ve imal şartları

1 — Kültür nebatlarımızla hayvanlarımızın ıslahı ve memleket ekonomisine en uygun düşen çeşidlerin tesbit edilib yayılması ve bu bakımdan her mmtakanın tabii ve iktisadî şartları göz önünde tutulmak suretile istihsalin plânlaştırılması umumi bir şekilde olarak istihsal tekniğinin tekâmül ettirilmesi, çok ehemmiyet verilmesi icab eden bir iştir.

2 — Nebat ve hayvan hastalıkları ile yapılmakta olan mücadelenin hızlandırılması ve genişletilmesi de yukarıki işlerle beraber ehemmiyetle ele alınmağa değer bir mevzudur. Bu sahada

bilhassa işaret etmek istediğimiz nokta, mücadelenin cezrî ve umumî bir şekilde istihsal sahalarında tatbikinin teminidir.

3 — Bağ ve bahçe mahsullerinin muayyen zamanlarda ve fennî şartlar dairesinde toplanmalarının ve sergi yerlerinin islâhı ihmalî caiz olmayan tedbirlerdir.

4 — Mahsullerin, bilhassa tazelikleri ehemmiyet arzedenlerin, aslî vasıflarının bozulmasına mahal vermeyecek şekillerde toplanmalarının temini ve bunları frigorifik vesair suretlerde muhafaza edecek vesaitin vücutte getirilmesine biran önce girişilmesi faydalı olan teşebbüslere aittir.

5 — Ziraî mahsullerin piyasalara arzlarının kıymetlendirilmesini temin edecek imalâthane ve fabrika gibi tesisatın meydana getirilmesi ve mevcudlarının islâhı işlerinin muayyen bir plân dairesinde gerçekleştirilmesi zikre şayan görülmektedir. Bu çerçeveye misal olmak üzere, Çiğir ve prese fabrikaları, peynir imalâthaneleri, konserve fabrikaları, silolar inşası ve bunlar tamamlanmaya kadar ihrâc iskelelerinde ve dahildeki başlıca sevk merkezlerinde hububatı temizleme ve muhafaza tesisatı girer.

Standardizasyon

Standardizasyon sahasında Hükûmetçe alınmış olan kararlara müteallik tatbikatın, bîta buğday, arpa, yapağı ve pamuk olmak üzere belli başlı ihrâc maddelerimize de teşmilini temenniye şayan bulan komisyonumuz, mevcut ve bundan böyle tanzim olunacak nizamnameler ahkâmının bir an evvel daha mükemmel bir hale getirilmesini temin için ziraî sahada alınmasını yukarıda işaret ettiğimiz tedbirlerin bu bakımdan da süratle tatbik mevkiine konması cihetine ehemmiyet atfetmektedir.

II - AMBALAJ

Marketing bakımından hususî bir ehemmiyet arzeden ambalaj bahsında, gözetilmesi lâzımgelen umumî esasları şu suretle telhis ediyoruz:

Yeni ambalaj kaplarının kullanılması:

Satış ve nakil işlerinde muvaffakiyet için ambalajların arzu edilen şekilde bulunması lüzumu her keسه kabul edilen bir hakikattir. Bugün memleketimizde kullanılan nakil kapları bu günün modern nakil vasıtalarına uygun bir şekilde bulunmamaktadır. Aneak hayvan sırtında nakle kısmen müsaide buluyorlar. Bu mahzurdan maada büyük cüssede bulunmaları dolayısıyla hassas maddelerin bunlarla nakli büyük ziyata sebep olmaktadır. Nakil vasıtaları içinde de üst üste istif edilememeleri yüzünden fuzulî yer kaplamaktadır. Bugün kullanılan ambalajlarda muhteviyatın yalnız göze gözüken kısmı iyi, alt kısmında bulunanlar fenadır.

Sayılan bu mahzurlar bîsbütün başka karakterde olan modern ambalaj kapları ile bertaraf edilmektedir. Yeni ambalaj kaplarının büyüklükleri içlerine konacak maddelerin hassasiyetine uygun bulunmaktadır.

Hilelî vaziyetlerin kontrolü da ambalaj hacminin daha küçük bulunması dolayısıyla kolaylıkla olmaktadır

Vagonlarda, araba nakliyatında, hattâ taşıma işinde dahi üst üste istif kabiliyetinde olduklarından nakilleri kolay olmaktadır. Nakil vasıtaları içinde asgarî hacim kaplanmaktadır.

Yeni ambalaj kaplarının eski nakil kaplarına olan bu bariz faikiyetini ambalaj işlerimizde eskilerin terkodilmesini ve her nevi ziraat maddesine uyacak yeni standardize nakil kaplarının kullanılması temennisini doğurmuştur.

Standardize edilen ambalajların büyük mikyasta imali lüzumu

Standardize edilen ambalaj kaplarının büyük mikyasta imali meselesini cezrî bir şekilde hal

için yegâne çare, memleketin muhtelif orman veyahud istihsal mıntakalarında ambalaj fabrikaları tesis etmektir.

Şimdiye kadar ambalaj için memlekete kereste ithal edilmekte idi. Günden güne yükselmekte olan dahili ve harici ticaret için kullanılabilecek ambalaj sandıklarının daima idhal edilecek kereste ile karşılamak iktisadi olmamaktadır. Bu sebeble ambalajların mümkün olduğu kadar yerli kerestelerle yapılması şayanı temennidir. Ucuş ambalaj için bu gün kullanılan kıymetli göknar yerine kayın kızıl ağaç kullanılmalıdır.

Orman ve bıçkı yerleri bakiyelerinin ambalaj imali için kullanılması mevzu bahis olabilir. Bu gün orman kanunu mevzuatı orman bakiyelerini bu şekilde kıymetlendirmeye müsaide bulunmamaktadır. Orman ticaret vesanayı komisyonu bu gibi bakiyelerin bu şekilde kullanılmasını faideli görmüş ve kongre riyaseti yüksek makamından kanunî mevzuatın müsaide şekle konulması hakkında temennide bulunmuştur. Komisyonumuz dahi bu temenniye iştirak eder.

Tasnif makinelerile teçhiz edilmiş ambalaj istasyonlarının lüzumu

Ambalaj sandıklarından istifade ancak bunların iyi bir şekilde doldurulması ile kabil olmaktadır. İstif dediğimiz bu işi en iyi şekilde yapmak için tasnif makinelerile mücehhez ambalaj istasyonları ihdasına lüzum vardır. Fazla zirai istihsal ve ihracatta bulunan bütün mıntakalarda birer ambalaj istasyonunun bulunması zaruridir. Ziraat sanatları teşkilâtı yapılmış bulunan mıntakalarda bu istasyonların konserve ve diğer fabrikalarında yapılması iyi netice verecektir. Ziraat sanatlarına aid fabrikasyonu olmayan yerlerde ambalaj istasyonları fidanlıklara bağlanmış olmalıdır.

Köylülerin ambalaj işlerinde yetiştirilmesi

Ambalaj istasyonları ambalaj işinde kendi muhitlerinin mektebi mahiyetinde bulunmalıdırlar. Bu sebeble bu istasyonlarda köylü çocuklarına muhtelif zamanlarda ambalaj kursları verilebilir. Ambalaj evlerinde muallimlik yapacak yüksek ve orta ziraat mektebi mezunları bu işte daha evvelden esaslı bilgi sahibi olarak yetiştirilmelidir.

III. NAKLIYAT

Nakliyat bahsi Marketing mevzuumuzu şiddetle alâkadar etmektedir. Bu sahada yine prensib halinde tahakkukuna lüzum gördüğümüz hususları şu suretle sıralayabiliriz:

Köylü nakliye vasıtaları :

Müstahsilin kendine aid bulunan nakil vasıtalarının, yeni ambalajların icablarına uyandırılması hususları, yukarıda bahsi geçen ambalaj istasyonları ile Hükûmetin sair alâkadar mercileri tarafından tesbit ve tatbik ettirilmelidir.

Tren nakliyatı :

Vagonlarda üst üste istif şekli, Demiryolu işletmesi için büyük menfaatler temin eden bir keyfiyettir. Bu itibarla Devlet demiryollarımızın bu hususlarda azami müzaheret göstermesi şayanı temennidir.

Bu meydana boş kapların meceanen geriye nakli ve halen bazı maddeler için tatbik edilmekte olduğunu şükranla kaydetmeği bir vazife bildiğimiz tenzilatlı tarifelerin inkân bulundukça daha ziyade indirilmesi ve nakliyatın sıratlandırılması gibi hususları işaret etmek isteriz.

Feribot meselesi

Nakil vasıtalarının tedkiki esnasında, Haydarpaşa ile Sirkeci arasında yapılması mutasavver olan feribot meselesine de temas ve Devlet demiryollarının içtimamızda hazır bulunan kıymetli mümessili, bu teşebbüsün kuvveden file çıkmak üzere olduğu hakkındaki ifadesini memnuniyetle kaydetmiştir. Anadolu mahsullerinin aktarmasız bir surette Avrupa piyasalarına nakline imkân verecek olan bu hayırlı teşebbüsün bir an evvel gerçekleşmesini ehemmiyetle temenniye değer gördüğümüz izahtan varestedir.

Deniz nakliyatı

Modern ambalaj sandıklarını deniz nakliyatında kullanabilmek için boşaltma ve doldurma işlerinin daha dikkatli ve teknik bir şekilde yapılması zaruridir. Bütün limanlarda bugün bir çok ziyata sebeb olan sapan ile doldurma ve boşaltma menedilmeli ve bunun yerine platform kullanılması temin edilmelidir. Tahmil ve tahliye işlerinde çalışan kaptanlar, ambar amele ve tayfalarına, liman memur ve müstahdemlerine yeni ambalaj sandıklarına ne gibi muamele yapılacağı hakkında kurslar verilmesini elverişli görüyoruz.

İskenderiye gibi bazı mühim ve yakın mahreğlere doğru hatla vapur işletilmesi imkânlarının araştırılarak temin edilmesini de ayrıca zikre şayan buluyoruz.

Frigorifik nakliyat

Çabuk bozulan taze mahsullerin nakli için frigorifik tesisatını haiz vagon ve vapurların ehemmiyetini tebarüz ettirmeye zaid görüyoruz. Bu sahada Yüksek Hükümetin bazı tasavvurları olduğunu şükranla kaydederek, Küçük hacimli vapurların bir an evvel önce tedarik olunarak işletilmeğe verilmesini isabetli bir tedbir olarak kabul etmekteyiz. Aynı zamanda Devlet demiryollarının muayyen mntakaların ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde münasib göreceği miktarda frigorifik vagonlar getirtmesi de her halde faideli olacaktır kanaatindeyiz.

Müsterek tarife meselesi

Demiryollarımız idaresile Denizbank arasında sıkı bir münasebetin tesisi ve bu suretle tek tarife usulünün tatbiki ayrıca kayde değer bir keyfiyettir. Bu suretle, ziraat mallarımızın aktarmaları için bazı fuzuli tavassutlara ihtiyaç kalmayacak ve dolayisile bazı tasarruflar temin edilip malların maliyetinin mahsus bir derecede indirilmesi imkânları husule gelebilecektir. Bir çok başka memleketlerde cari olan bu kolaylıkların memleketimizde de bir an önce tatbik mevkiine konulacağını ümid etmek-teyiz.

Alım ve satım teşkilâtı

Rasyonel istihsal ve arzu edilen kıymetlendirme işi ferdi mesaiden ziyade beraber çalışmalarla olmaktadır. (Marketing) in gaye edindiği bir çok işleri kolayca başarabilmek için bu beraberce çalışmalardan da istifade etmek, ziraî nüfusu azim bir ekseriyeti teşkil eden memleketimiz şartlarına uygun bulunmaktadır. Alım ve satım ve mahsul karakterinin en düzgün şekilde cereyanı her memlekette köylü birlikleri vasıtasile olmaktadır. Bu bakımdan marketing işile çok sıkı alâkadar bulunan köylü birlikleri işinin tedkiki komisyonumuz mevzularının en kıymetlisini teşkil etmektedir.

Bu itibarla komisyonumuz, Belçikada kurulmuş ve ameli sahada büyük faydalar temin etmiş olan Berenbond köy birlikleri hakkında Ziraat vekâletince hazırlanmış olan rapordan ve Sayın Ziraat vekili Faik Kurdoğlunun komisyonumuzda bizzat vermiş olduğu izahattan mülhem olarak bu birliklerin tabii ve iktisadî şartlarımıza ve ihtiyaçlarımıza nazaran icabeden tadiller ya-

pılmak suretile, mmtakavî bir şekilde bizim köylerimizde de tatbikinin faydalı olacağı neticesine varmıştır.

Köylülerimizin zarurî havayicini ve bu meyanda hassaten tohumluk, çift hayvanları, ziraat aletleri ve saire gibi istihsal vasıtalarını en ehven şartlar altında toptan mübayaa ve tedarik etmek ve aynı zamanda köylülerimizin küçük mikyasta yetiştirdikleri süt, yumurta, yün, tereyağı ve saire gibi mahsulleri toplayıp doğrudan doğruya istihlâk piyasalarına arz etmek ve en kârlı bir şekilde satmak ve dolayısıyla mutavassıtların bu işlerde temin etmekte oldukları kârı köylüye vererek müstahsilin emeğini kıymetlendirmek gibi mühim bir işi üzerine alacak olan bu birliklerin memleketimizde tesisi, köy kalkınması bakımından atılmış mühim bir adım olacağı gibi bu küçük teşekküllerin marketing icablarının temini yolunda da mühim yardımları dokunacaktır.

Komisyonumuza yapılan tedkiklere göre, bu teşebbüs, hususî mevzuatı dairesinde çalışmakta olan Tarım satış kooperatiflerinin faaliyetleriyle bir tedahül vücade getirmeyecektir. Bu birliklerin, teşkiline Satış kooperatiflerinin henüz kurulmamış bulundukları yerlerden başlanması da muvafık olacaktır.

Bu birliklerin kurulması ve işlemesi işinde vüudlarına ihtiyaç görülecek pratik bilgi ile mücehhez ve tecrübeli memurların sureti hususiyede yetiştirileceği hakkında Ziraat vekilimiz tarafından verilen izahat ve teminat komisyonumuza mühim bir muvaffakiyet âmili olarak telâkki olunmuş ve faydası diğer memleketlerde tecrübe ile sabit olan bu birliklerin bir an evvel memleketimizde de kurularak faaliyete geçirilmesi temenniye şayan görülmüştür.

Komisyonumuz, geçidli ziraat mahsullerimizin ve bu meyanda bilhassa ihracat mallarımızın toptan satış şartlarının tanzim ve ıslahı yolunda alınması lüzumlu tedbirleri tesbit ve teklif etmek üzere hususî bir kongrenin ayrıca toplanmasını temenniye değer görmektedir.

VIII

Tedrisat komisyonu mazbatası

Birinci köy ve ziraat kalkınma Kongresi Umumi Başkanlığında

28. ve 29/12 - 1938 tarihlerinde 48 azanın iştirakile toplantılarını yapmış olan tedrisat komisyonu aşağıdaki şekilde mesaisine devam etmiştir.

Ziraat vekaletinden komisyona verilmiş olan bir rapor ve bir liste okunub Ziraat vekili tarafından şifahi izahat verildikten sonra umumî müzakereye geçildi. Bu meyanda Maarif vekaleti namına gelen müessil ile azadan İstanbul ziraat mektebi müdürünün raporları da okunarak izahatı dinlendikten sonra heyeti umumiyesi hakkında ilk müzakereler yapılmış ve netice de yüksek, orta ve ilk ağrikültürel tedrisat için 3 tâli komisyon teşkil ve azası tesbit edilmiştir.

Orta ve ilk tedrisata aid tâli komisyonlar birleşerek tek komisyon halinde çalışmış ve hazırladığı raporla yüksek tedrisat tâli komisyonunun tanzim ettiği rapor komisyonumuza verilmiştir. Komisyonumuz heyeti umumiye halinde toplanarak mütahassıs encümenlerden gelmiş olan bu raporları tedkik ve münakaşa ederek aşağıdaki kararlara vâsil olmuştur:

A. İlk ve orta tedrisat hakkında

1 — Üç ve beş yıllık ilk köy okullarını bitiren köy çocuklarına muhtelif ağrikültürel karekterde daimî kurslar,

2 — Askerler için kışlalarda veya müesseselerde ağrikültürel ve ameli kurslar,

3 — Yetişkin ve askerliklerini bitirmiş köylüler için ağrikültürel muvakkat kurslar,

4 — Bu günkü kadın ve erkek eğitmen teşkilâtının genişletilmesi ve takviyesi,

5 — Köy ilk okullarının bilhassa dört ve beşinci sınıflarına ağrikültürel karekter verilmesi ve nazari, tatbiki ve ameli olarak bu tedrisatın meslek adamları ve köy öğretmen okullarından mezun olanlar vasıtasile yapılması,

6 — Genç kız ve erkek köylü çocukları için ayrı, ayrı beş sınıflı ilk köy mekteplerinden çıkmış olanlara mahsus bölge köy ilk meslek mektepleri,

7 — Muallim ve orta mekteplerine ağrikültür derslerinin ameli bir tarzda konulması ve ziraat mezunları tarafından okutulması,

8 — Ziraatın ayrı ayrı şubelerinden usta olmak üzere beş senelik ilk tahsilini bitirmiş çocuklar için Küçük ihtisas mektepleri: Sütçülük, küçük hayvan yetiştirmesi, böcekçilik, aşıcılık, ziraat sanatları, ziraat makinistliği vesaire gibi.,

9 — Köy öğretmen okullarının tevsiî ve buradan ağrikültürel karekterin genişletilmesi,

10 — Hayvan sağlık memur ve nalbant mekteplerinin ihtiyaç görüldüğü nisbette tevsiî ve artırılması ve nalbant kursları açtırılması,

11 — Bu günkü Orta ziraat ve Orman mekteplerinin ihtiyaç nisbetinde artırılması ve bu mekteplere yine orta mekteb mezunlarının ve tercihan köylü ve çiftçi çocuklarının alınması ve üç senelik tedrisat yapılması,

12 — Orta ziraat ve Orta Orman mekteplerinden mezun olanların Yüksek ziraat ve Yüksek orman mekteplerine girmeleri 18 nci madde ahkâmına göre tesbit edilmiştir.

B. Yüksek tedrisat

13 — Yüksek ziraat enstitüsünde bulunan teknoloji ve tabiiyat fakültelerinin lâvma ekseriyetle karar verilmiştir.

14 — Yüksek ziraat enstitüsünün şimdiki bünyesinde mevcut Orman, Ziraat ve Veteriner fakültelerinin müstakil yüksek mekteb haline konulmasına ekseriyetle karar verilmiştir.

15 — Bu mekteblerin her birinin profesörler meclisi tarafından müntehab birer rektör ile idare olunmasına ekseriyetle karar verilmiştir.

16 — Bu mekteblerin ayrı ayrı vekâlet makamına bağlı olmalarına ekseriyetle karar verilmiştir.

17 — Yüksek Ziraat mektebine girecek talebe bir sene ön pratiğe tâbi tutlacaktır.

18 — Orta ziraat ve orta orman mekteplerinden pek iyi derecede mezun olanlar yüksek ziraat ve orman mekteplerine girmeleri için olgunluk imtihanı vermeleri şarttır. Vekâletin bu gibilerin olgunluk imtihanlarına hazırlanmaları için hususî yardım imkânları derpiş etmesi,

19 — Yüksek ziraat mektebinin nazari ve tatbiki tedris müddeti ön staj hariç olmak üzere dört senedir. (Ekseriyetle).

20 — Yüksek orman mektebinin tedris müddetidört senedir. (İttifakla).

21 — Yüksek Veteriner mektebinin tahsil müddeti, son senesi staj olmak üzere (beş) senedir. (İttifakla).

22 — Yüksek ziraat ve orman mekteplerini bitirenler namzed olarak yapılacak talimatname mücibince bir sene staj gördükten ve Devlet imtihanını yaptıktan sonra asıl memur olurlar. (İttifakla).

23 — Talimatnamesine göre halledilmek üzere yukarıda yazılı her üç mekteb doktora, habilitasyon ve ihtisas gibi ilmi rütbeleri tevehih salâhiyettardır. (İttifakla).

24 — Her üç mektebde ders sahaları ve kürsüler ve müfredat programları o mektebin tedris heyeti tarafından tesbit olunur. (Ekseriyetle).

25 — Üç yüksek mektebde Fransızca, İngilizce ve Almanca lisanları aynı kıymet ve ehemmiyettedirler. (İttifakla).

26 — Lisan meslekî dersler derecesinde ehemmiyeti haiz olarak tedris olunur ve imtihana tâbi tutulur. (Bir muhalif reyile).

27 — İlmi rütbe almak isteyenlerin asgarî bir lisan bilmesi lâzımdır (Ekseriyetle).

28 — Üç yüksek mektebde ecnebi mütehasşıs lar bulunduğu takdirde de tedrisatın türkçe yapılması (İttifakla).

29 — Ecnebi mütehasşıs lar enstitülerin idarî işlerle meşgul olamazlar, sırf roşerş ve tedris elemanlarıdır (İttifakla).

30 — Yüksek ziraat enstitüsü kanunundaki ilmi derecelere aid hükümler bakidir (İttifakla).

Kongre heyeti umumiyesinin nazarı tasvibine arz edilmek üzere Yüksek başkanlığa takdim olunur.

IX

Ormancılık komisyonu mazbatası

Birinci köy ve ziraat kalkınma kongresi umumî reisliği yüksek başkanlığma

Türkiyenin hakikî sahibi ve efendisi, hakikî müstahsili köylüyü genlik içinde yaşatmak ve bu asıl sahibi, bulunduğu durumdan kurtarıp yükseltmek ve ana kaynak olan ziraat davasını ab açık konuşup hiletmek maksad ve gayesile müstesna bir dikkatle ihzar edilen köy ve ziraat kalkınma rapor projeleri arasında yer alan orman ve ormancılık işlerini konuşmağa salâhiyetli komisyonumuz 28-12-1938 günü Ankara Halkevi salonunda heyeti umumiye halinde toplandı:

Komisyon, bu birinci içtimamda, Bolu sayılvı İsmail Hakkı Uzmaym reisliğinde, reis vekilliğine Tahsin Nahid Ersanın, mazbata muharrirliğine Nejat Kaytazm, kâtibliklere İbrahim Kutlutan, Fikri Kozacı seçtikten sonra riyaset divanı teşekkül etti. Ruznameye dahil işleri müzakereye vazederek aşağıdaki hususatın heyeti umumiye arzını kararlaştırdı.

Ormancılık mevzuu mesai ve mahiyet itibarile;

I - Ormancılık istihsalı.

II - Ormancılık ticaret ve sanayii,

gibi iki farklı ve esaslı safha arzettiğinden mesaiyide bizzat bu iki isim altında mütalea ve tesbit etmek mecburiyeti hâsıl olmuş;

1 - Orman elemanlarının hazırlanması ve yetiştirilmesi.

2 - Orman haritalarının sureti temini.

3 - Ormanların koruma ve imarı.

4 - Ağaçlandırma.

5 - Orman işletmesi, ormancılık istihsalı kısmına;

Haşep ticaret ve sanayii de aynı isim altında (II) nei kısma alındı.

Komisyonun her iki kısım hakkındaki mukarreratını berveçhi âti arz ediyoruz:

I - ORMANCILIK İSTİHSALI

1 - Orman elemanlarının hazırlanması ve yetiştirilmesi

Ormanların idare, işletme ve korunmalarında çalıştırılmak üzere hazırlanacak ve yetiştirilecek elemanlar ormancılık ilim ve fenninin esaslarına ve orman kanunumuzun tasnifine göre üç zümreye ayrılır.

A - Yüksek teknik memur

B - Orta teknik memur

C - Tâli memur

Bu üç zümre tedris bakımından aşağıda yazılı müesseselerde hazırlanıp yetiştirilmektedir.

A - Yüksek teknik memur :

a) Orman fakültesinde yetiştirilmektedir. Orman kanununun, orman umum müdürlüğüne verdiği vazifeleri ancak başarabilmek için on sene zarfında en az (1800) mühendise ihtiyaç vardır. Halbuki Fakülteye senede (60) talebe almdığına göre bu miktar (10) senede nihayet (600) ze baliğ olacaktır ki bu günkü kadro istenilen mühendis ihtiyacını karşılamağa kâfi gelmemektedir. Binaenaleyh Fakülte kadrosunu en az iki misline çıkarmak zarureti vardır.

b) Fakültenin Ankara ve İstanbulda olmak üzere birbirinden ayrı iki parçalı bir teşekkül halinde bulunması onun inkişafına ve matlub kudrette eleman yetiştirilmesine mâni olmaktadır.

Bu iki kısmın birleştirilerek fakülteye tam ve müstakil bir mevcudiyet verilmesi, her veçhile takviyesi, lâzımdır.

B - Orta teknik memur :

Orman kanunu mevzularının yerine getirilmesi için yüksek teknik memurlarla beraber orta tahsilli teknik memurlara da şiddetli lüzum ve ihtiyaç vardır.

Bu memurların da 10 sene zarfında kadrolarını tamamlamak üzere yetiştirilmeleri lâzımgelir. Bunlar orta orman mekteblerinde yetiştirilmektedir. Bu gün Bolu ve Bursada iki orta orman mektebimiz varsa da senede aldıkları (100) talebe ile bu ihtiyacı karşılamak imkânı olmadığından mevcud iki mektebin her bakımdan bütün ihtiyaçlarını tamamlamak, onlara şubeler ilâve etmek ve bir orta orman mektebi daha açmak suretile en kısa zamanda orta teknik memurların kadrosunu doldurmak zarureti görülmektedir.

C - Tâli memurlar :

c - Bu zümreye mesaha memurları, bekçiler, kâtibler gibi yardımcı memurlar dahildir.

Orman idare, işletme ve koruma işi teknik bir iş olduğundan bunun güzellece ifasını temin etmek üzere bu yardımcı memurların da vazifelerile mütenasib teknik malûmatla teçhiz edilmeleri icab eder. Bu itibarla yardımcı memurlara mahsus ilköğren mektepleri ve kursları açılmalıdır.

2 - Orman haritalarının alınması yolu

Yurda pek büyük iktisadî, içtimai ve sıhhi faydaları bulunan ormanlarımızın vüsat, vaziyet ve tahmammülleri hakkında kat'î bir fikre ve rakama müstenid bilgiye malik olmak zaruretindeyiz. Ancak bu suretledir ki, ormanlarımızdan ne şekilde istifade edebileceğimizi ve onları ne şekilde koruyub idare edebileceğimizi bir karar altına alabileceğiz. ve yine ancak bu suretledir ki, Devlet ve ferdin mülkiyet haklarının da bariz bir surette tezahür ve tehakkukunu temin etmiş olabileceğiz, Orman işlerinin plânlanması demek her şeyden evvel bu maksada göre yapılacak haritaların elde bulunması ve bütün plânlama ve çalışma işinde bize rehber olması demektir.

Asrımız iktisad ve sürat asrıdır. Asrın icabatı ile beraber orman kanununun tahdid ettiği müddet içinde bizzat ormanın değişen bünyesi de bizi bu haritaların azamî süratle yapmağa sevk ve mecbur kılmaktadır.

Şayanı şükrandır ki, haritacılıkta havai fotoğrametrenin inkişaf ve tekâmül ile istenen ve beklenen sürat ve sıhhatin azamî derecede ve her maksada kâfi gelebilecek kemale eriştiği bir devirde bulunuyoruz. Haritacılığın en modern ve mütekeâmil şekli olan ve bizim sürat ve iktisad maksadımıza tamamen vefa edebilecek beraber arazinin de fotoğraf halinde en sadık bir modelini gösteren havai fotoğrametri ormancılık noktai nazarından bir çok diğer faideleri de muhtevirdir. Bu sebebdan birinci köy ve kalkınma ziraat kongresi raporlarında da Hükûmetin bu mevzu üzerine yaptığı teklifleri meyanında havai fotoğrametri ile orman haritalarının yapılması hususundaki teklif ve esbabı mucibeyi tamamille yerinde buluyoruz.

Komisyonumuz Hükûmet'in bu husustaki raporu ile tamamilen hemfikir olarak orman haritalarının yine Hükûmetin teklifi veçhile havai fotoğrametri ile yapılmasına karar verdikten sonra yine bu usulde kontrol ve muraka benin de az masraflı olacağı netice ve kanaatine varmıştır.

Hükûmetin teklifi veçhile havai fotoğrametri usulünde işbu haritaların tercihan yerli bir şirkete, Orman ve Harita umum müdürlüklerinin teşhis ve murakabesi altında istenilen şekil ve evsafda yaptırılacağı gayet tabiidir. Bu şekilde ayrıca bir teşkilât yapılarak orman haritalarını yapmağa karar verildiği zaman yapılmaya inşasından ve kurslarla personel yetiştirmek mecburiyetinden vareste kalınacağı gibi zamana da hâkim olmak ve kanunun emrettiği zamanda haritayı ıkmak etmek mümkün olacaktır.

Bu işin şirketlerle yaptırılması imkân hâsıl olmazsa Orman umum müdürlüğü kendi harita şubasını takviye ve tevsi ederek orman haritalarının temini ve vlemesi zaruridir.

3 — Koruma ve imar

Kongre yayımmın B serisinin 11 nei takımındaki raporda da izah edildiği üzere orman koruması, sadece ormanlarda usulsüz katiyat yaptırmamak, yasak olan bölgelere hayvan sokmamak, suçlu kovalamak demek değildir.

Koruma :

Orman verimlerinin her safhadaki istihsalinde ve bu istihsalin tatbikat kısımlarında işin dayandığı teknik bilgiler altında yapılabı yapılmadığını devamlı surette göz önünde tutmak.

Devlet işletmelerinin henüz teessüs etmediği yerlerde eşhas tarafından yapılan orman işlerinin mukaveleler ve umumî mevzuat hükümleri dahilinde yürüyüb yürümediğini daimî bir mürakabede bulundurmaktır.

Devlet işletmesinin teessüs ettiği ormanlarda koruma, teknik icablardan olarak bizzat işletmenin bünyesi içindedir. Orman kanunumuzun azamî bin hektarı bir koruma cüzü tanıı olarak kabul etmesi de korumanın teknik işletme ve imar işleriyle bir yürümesi zaruretinin ifadesidir.

Ormanlarını ilim ve fennin iktizasına ve yurd iktisadiyatının icablarına uyarak inzibat ve idare altına alıb işletmekte olan Avrupa devletleri orman koruma teşkilâtlarını yukarıdaki maksadlarla istinad ettirmek suretile kurmuşlar, koruma işlerini hususî meslek mekteblerinde yetiştirilmiş bu işe bağlı elemanlara vermişlerdir.

Bu günkü orman koruma teşkilâtımızla orman kanunlarımızın tahmil ettiği teknik, idarî ve hukukî koruma işleri tamamiyle yerine getirilememektedir. Bunda vazifelendirilenlerin kifayetsizliğinden maada ödev müddetlerinin kısalığı başlıca müessirdir.

Orman koruma işinin yukarıdaki izahatımızla beraber kongre yayımmın B serisinin 11 nei takımında işaret edildiği gibi orman korumasını orman sınırları dışına çıkarmamak ve ormanı sadece insan ve hayvan teevvüzünden değil her nevi hastalıklardan da korumak ve imar ve ağaçlandırma işlerini başarmak olduğuna göre hali hazır teşkilâtın bu zarurete nazaran yeniden tenzih ve tanzim edilmesi çok ehemmiyetlidir.

4 — Ağaçlandırma

Bugün mevcut orman sahamız yurdumuzun umum sahasının tahminen % 12 sini kaplamaktadır. Bu nisbetin normale yakın bir nisbet olan % 20 ye iblağı lâzımdır.

Yapılacak ağaçlandırma işi yurdun korunması, sıhhi ve içtimai varlıklarını, köy ve köylülerinin kedi ve ziraatını emniyet altına almış olacaktır.

Yine ağaçlandırma işi ile Ebedî Şef Atatürkün (Memleketin türlü ağaç ihtiyaçlarını devamlı olarak karşılamanın çaresi 1937 ...) Milli Şef İsmet İnönünün (ağacı bollandırarak ucuzlatmanın yolu 1936...) Sayın Başvekil Celâl Bayarın (Orman işletme ve idarelerinde ucuzluğu, kolaylığı vüude getirecek esaslar arayacağız 1937...) direktifleri de yerine getirilmiş olacaktır. Bunun için asgarî hesabla dört milyon hektarlık bir sahanın ağaçlandırılması iktiza etmektedir, ağaçlandırılmak mecburiyeti bulunan bu sahaların beher hektarı için 500 ilâ 5 000 lira sarfetmek gerektir. Bu mikdar ağaçlandırma işinin azametini göstermeğe kâfidir. Bu gün için bu uğurda sarfiyattan kaçınmak Hükümetin halen kısmı su siyasetine tahsis ettiği otuz bir milyon lirayı önümüzdeki yıllarda bir kaç misli artacaktır. Ormansız yurdların göçtüğü tarihi bir hakikat olmasından sarfınazar günün hadiselerile de vakırlar halindedir.

5 — İşletme

Türkiye ormanlarında tedricen Devlet işletmesi kurmak prensibine dayanan kanun ve mevzuatımız ele alınarak tanzim edilmiş işletme raporu okundu:

Muhteviyatı esas itibarile maksada ve memleket ihtiyaçlarına uygun görülmüş yalnız kereste ve yakacak müstahsili vatandaşların ormanlarımızdan faydalanma nisbetini arttırmak bakımından

aşağıda yazılı cihetlerin ilâveten teklifi muvafık görülmüştür.

1 — Ormanların idare ve işletmesinde nihai gaye bunları umumiyetle fazla varidat veren koru şekline sokmak olmakla beraber yapraklarını döken ağaç ormanlarının mühim bir kısmını da basit ve mürekkebb baltalık halinde idare etmek zaruretî vardır.

2 — Bir orman ne şekilde işlerse işlesin elde edilen haşebin tamamını kereste yapmağa imkân yoktur.

Gaye kereste yapılamayan bu aksamı önce adeden fazla vatandaşa iş veren ve daha yüksek kazanç getiren kimya sanayiinde kullanmak, sonra bu işe el vermeyen artık haşebi de yakmağa ayırmak olmalıdır.

3 — Gerek baltalık ormanlarımızın hasılatı, gerek kerestelik ormanlarımızın artıkları, devrik ve gürük enkaz yakacak ihtiyacımızı karşılayabilecek durumdadır. Binaenaleyh müstahsillerimizi siyaset için dışardan odun ve odun kömürü idhali menedilmelidir.

4 — Ormanlarda imalâtın artmış aksamdan veya katği tefrih ve ayıklama suretile husule gelecek haşepden istifademizi işkâl eyleyen sebeplerin içinde en mühimlerini bir çok ormanların nakliyata müsaid yollardan mahrum bulunması ve nakliye masraflarının fazlalığı teşkil etmektedir.

Nafia yeni bir yolun güzergâhını çizirken askerî nokatı mübire gibi işletmeye açılacak veya hud işlemekte bulunan ormanlarımızın da bu yoldan istifade edebilmesini göz önünde tutarsa memleket ve ormancılıkla maişetini temin edenler hesabına çok büyük ve hayırlı bir hizmet yapmış olur.

5 — Ormanlara civar ve aralarında âdi bir patikadan başka muvasala yolları bulunmayan bir çok köylerimiz vardır.

Bu yolsuzluk köylümüzü bilhassa kışın ihtiyaçlarını temin hususunda müşkülâta maruz bıraktığı gibi muhitte münasebette bulunmalarına ve inkişaflarına da mâni olmaktadır.

Keza mahreç yolundan mahrumiyet ormanlarımızı ekonoinik şekilde işletmeye ve artıklarından faydalanmağa imkân bırakmadığı için ormancılığa da ızdırab vermektedir.

Köylü ziraatten ihtilâsı vakit ettiği zaman çalıştırılmak suretile sözü geçen yollar açılırsa hem köylüye iyi bir yeri ve kazanç hazırlanmış hem memleket gürümeye mahkûm bir servetten istifade ettirilmiş olur.

6 — Bilfarz kimya sanayii gibi yalnız muayyen bir ihtiyaca yarayabilecek haşebi uzak mesafelerden sarf yerine kadar getirmek için çok fazla nakliye parası vermek mecburiyeti vardır. Bundan ötürü bir tarafta bu işe yarar haşeb artıklarımız ormanlarda çürüyor. Diğer taraftan kimya sanayiiimizin iptidai maddesini teşkil eden haşeb dış memlekettan satın almıyor.

Diğer memleket orman işletmeleri çok eski olub bütün tesisatını amorti etmiş vaziyettedir. Sonra Hükümet memleket dışına ihracat yapan kereste müstahsillerine ayrıca prim vermektedir. Buna binaen ta Rusyadan Derinceye kadar metre küpü yedi buçuk liraya kadar kâğıdlık köknar haşebi getiriliyor.

Bu günkü şartlar altında Devlet yardımı olmaksızın kâğıd fabrikasına en yakın ormanlarımız bile bu fiatla kereste veremezler. Kara ve deniz nakliye ücretlerinde en asgari bir tarife tanzini etmek suretile müstahsile yapılacak yardım ormanartıklarımızın kıymet kazanmasında büyük bir âmil olabilir.

7 — Memleketin ambalâj ihtiyacını karşılamak üzere halen orman işletenler ve ileride işletecek olanlar hakkında hazırlanmış kanun projesinin birinci maddesi şöyle tadil edilmelidir.

(Devlet ormanlarını işlemekte bulunan veya işletecek olan orman müteahhidleri işlettikleri ormanları senelik köknar ve lâdin tahammüllerinden her sene rasyonel bir işletmenin müsaid olduğu ve Hükümetin tayin edeceği bir nisbet dairesinde ambalâj kerestesi yapmağa mecburdur.

Bir müesseseden yukarıki fıkra mucibince teahhüd ettiği miktardan noksan vereceği beher metre küp kereste için beş lira ceza almır.)

8 — Orman kanununun 18 nci maddesinde ve 3444 numaralı kanunun istihdaf ettiği gaye ormancılıkla geçinen köylüye iş vermek ve refahını arttırmak olduğu halde kanunun köylüye verdiği bu hak ve menfaatleri maalesef köylünün bilgisizliğinden ve vaziyetinden istifade eden bir kısım mutavassıtlar istismar eylemektedir.

Devlet işletmesi kurulan yerlerde köylü için devamlı bir iş yeri açılmış demektir. Cıvardaki köylü tercihan bu Devlet orman işletmelerinde çalıştırılır ve her ihtiyacı bu işletmelerden verilip başkaca orman ayrılmazsa hem köylü menfaatlarını yok bahasma istismar edenlerin ellerinden kurtarılmış olur, ormancılık da bilgisi artar, ihtisas kazanır, hem Devlet orman işletmeleri mühtaç bulundukları elemanları kolaylıkla bulabilir. Süratle ve mükemmelen inkişaf eder.

9 — Memleketin orman serveti parçalanması caiz olmayan bir küll teşkil eder. İşletilmesinde esas her işletmede olduğu gibi sermayeyi ufaltmamak ve hatta mümkün olduğu kadar çoğaltmaktır. Orman işletmelerinde en mühim sermaye orman sahasıdır.

Birinci derecede her işletmede bu sahanın aynen muhafazası şarttır. Müteferrik orman işletmelerinden husule gelen kârlar yine her şeyden evvel memleket orman servetinin ihya ve imarına sarfedilmelidir. Ancak bundan artan mikdarlar umum Devlet varidatı arasına girebilir.

Orman işleten mutlak bu tekniğe vâkıf ve mütehassıs elemanlara sahip Orman umum müdürlüğü teşkilâtı olmalıdır.

II. HAŞEP TİCARET VE SANAYİİ

Komisyonumuz, haşep ticaret ve sanayii mevzuunda ilk iş olarak köylü kalkınmasının ormancılık cephesindeki alâkasını araştırmakla işe başlamış ve bu istikamette Türk köylüsünün Devlet ormanlarından bilvasıta istifadelerinin zaten ve her cihetten orman kanunlarıyla temin ve tatmin edilmiş bulunduğunu görmekte mübahi olmuştur. Köylünün ormanlardan mütemmim intifai aneak bir vasıta olmak cihetinde tecelli etmekte ve bu da geniş manasile haşep sanayii ve ticareti yollarında ve bilhassa kesim, imar ve nakil işlerinde aldığı faal rol halinde göze çarpmaktadır. Filhakika ticaret piyasalarına kabili arz bir hale gelen orman verimleri üzerinde köylü kitlesine isabet eden faydalanma hissesi muhtelif şekillerde vakidir ve çok büyüktür ve yine şüphesizdir ki ormanlarımızın kudret ve tahammülleri dahilinde gerek Devlet ve gerek ferd elileğeşidli istihsalın artması; ihtiyaçları karşılamak, köylüye iş ve geçim genişliği kazandırmak gibi mütakabil faydaları sari ve şamildir.

Bu ana sebeblere binaendir ki doğrudan doğruya köylüye muzaif olamayan mukarreratımız bir taraftan alelittlak orman metalarımızın yurdumuz ihtiyaçlarına tam vefalı olmasını ve bu verimlerin en müfid ve ucuz bir şekilde istihsalile piyasalara arzını derpiş ederken bir taraftan da istihsal kudretinin baş unsuru köylünün azamî surette faydalanması esasını hiç ihmal etmemiş ve daima muvazi görmüştür.

Görüşlerimize mevzu alınan ve yukarıki hareket kaynağından mülhem olan mukarreratımızdan hepsinin mevcut kanun ve meri hükümlere mugayir olmaması ve yalnız alâkadar iera makamatının tasvib ve takdirine merbut ve muallâk bulunması neticelerin kolayca ele alınabilmesine imkân göstermek bakımından hassatan kayde değerlidir. Mülâhaza vedileklerimiz kısaca mucib sebeblerile beraber aşağıda sırasile gösteriyoruz:

1 — Ormanların işletilmesinden mütehassıl artıkların istifade sahasına intikali ve krymetlenmesi için idarî ve malî kolaylıkların gösterilmesi,

2 — Orman satışlarında isteklilerden orman işletme ehliyet vesikası aranması,

3 — Resmî daire ve müesseselerin alacakları travers evsafıile, tolerans farklarını tesbit ederken ormanlarımızdaki ağaçların eins ve vasıflarını göz önünde bulundurub müstahsili bu suretle zarardan korumaları,

4 - İşletilen ormanlardan çıkan nakliyelî orman mamulât, mahrukut ve mahsulâtının hini naklinde azamî kolaylık gösterilmesinin temini,

5 - Bolu ormanlarında kurulacak Devlet işletmesiile Bolu vilâyetinin ormancılıkla geçinen halkının istifadesini teminen Boludan geçirilmesi tasarlanan demiryolunun tezelden inşası,

6 - Orman mamulât, mahrukut ve mahsullerini istihlâk piyasalarına ucuza maletmek ve krymetlendirmek bakımından bunlara aid kara ve deniz nakliyat tarifelerinin asgarî bir hadde indirilmesi,

Mevzuat komisyonu mazbatası

Kongre Yüksek Reisliğine

Mevzuat, lâyhalar ve temenniler, zirai kredi ve sigorta komisyonu adile teşkil edilen komisyonumuz aşağıdaki dilekleri kabul ederek kongreye arzına karar vermiştir. Mucib sebeplerinin arzında faide gördüğü maddeler için de ayrıca izahat verilmiştir.

1 — Topraksız çiftçilere toprak verilmesi ve dağınık toprakların birleştirilmesi ve büyük mikyasta da olsa toprağını işletenlerin himayesi hükümlerini de ihtiva edecek bir toprak kanununun bir an evvel çıkarılması.

2 — Kadastro yapılınca kadar arazi ihtilâflarının tapu ve fen memuru ve hâkimden mütesekkîl heyetler vasıtasile köylerde yoklama şeklinde tedkikat ierasile bütün münazaat ve ihtilâfatın cezri şekilde bir defaya mahsus olmak üzere halli.

3 — Bir birleriyle münasebeti olan köyler bir grup addedilerek bunların dahilinde seyyar bir ebe, bir sağlık memuru ve bir ecza çantasının Devlet bütçesinde bulundurulması.

4 — Köy evlerinin sıhhi şartlara uygun olarak tadiline veya yeniden inşasına yarayacak tedbirler ittihazı.

5 — Köy civarındaki bataklıkların kurutulmasına ve köy içinden geçen su meceralarının tanzimine mütedair mevzuatın tatbikine ehemmiyet verilmesi.

6 — Zirai asayiş kanununun Ziraat vekâletince bir an evvel yeniden hazırlanması.

7 — İdhal olunacak zirai ilaçların Ziraat vekâletinin kontrolü ve muhafakati ile idhal olunması; bunların gümrük resminden muafiyeti ve fiatlarının Ziraat vekâletince tesbiti ve satışlarının murakabesi.

8 — İdhal olunacak ziraat makine ve aletlerinin tesbit olunacak numtakahların hususiyet ve ihtiyaçlarına elverişli muayyen tiplerinin tesbiti ile bunlardan gümrük resmine tâbi olanların gümrük resimlerinden istisnaları ve dahilde bunları satacak müessese ve acentaların munasib yerlerde ve ihtiyaca yetecek kadar tamirhane açmağa ve yedek parça bulundurmağa mecbur tutulmaları ve yedek parça satış fiatlarının tayin ve murakabesi.

9 — Bir sunî gübre fabrikası tesisi.

10 — Köylerde ziraatle alâkalı küçük sanat erbabının kazanç vergisinden muafiyetleri.

11 — 2056 sayılı kanunla alman buğdayı koruma vergisinin köy ve zirai kalkındırmağa yaracak üzere kurulacak kredi müesseselerine münabai varidat olarak hasır ve tahsisi.

12 — Küçük çiftçiye el ile kullanılabilecek veya her hangi bir vasıta ile işletilecek makine, pulluk ve emsali ve yedek parçalarının; büyük çiftçiye traktör gibi büyük makinelerin neuzea ve uzun vade ile temini.

13 — İhracata elverişli zirai mahsulât tohumlarının temizlenmiş ve ilaçlanmış olarak dağıtılmasının temini.

14 — Ziraatin atla ve pullukla yapılması usulünün himaye, tamim ve teshili zmnında tedbir alınması.

15 — Gaz ve mazot fiatlarının indirilmesi ve gümrük ve istihsal ve sair resimlerinin tenzili.

16 — Köylere çok ucuz fiatlarla radyo temini ve muayyen saatlerde radyoda köylü neşriyatı yapılması.

17 — İnhisar idaresinin hayvan sahiblerine hayvanlarına vermek üzere muhtac olacakları tuzu bedeli iki taksitte alınmak üzere veresiye vermesinin temini.

18 — Köylerdeki su değirmenlerinden az masrafla elektrik istihsali imkânlarının tedkiki.

19 — Afyon ve buğday alım usullerinin islahı.

20 — Köy yollarının alâkalı köyler tarafından biliştirik yapılmasının temini için köy kanununa icabeden maddenin ilâvesi,

21 — Ziraî hayvanların hastalık ve kazalardan ziyama karşı sigorta tesisi ve bunun Ziraat vekâleti tarafından amme hizmeti vasıflarında bir Devlet teşebbüsü veya çiftçilerin yardımlaşması esasına dayanan teşebbüsler halinde teşkilâtlandırılması ve Devletin malî yardımı ile yürütülmesi,

22 — Ziraî kredilerde faizlerin yüzde ikiye tenzili ile beraber kredi hatlerinin müstahsilin her nevi ihtiyaçlarını karşılamaya yetecek seviyelere çıkarılması ve vadelerin uzatılması ve aynı zamanda istihsal olunan muhtelif maddelerin sürüm ve satış zamanlarına göre ayarlanması,

23 — Tarım kredi ve satış kooperatifleri faaliyetlerinde görülen müşküller ve mahzurlar Ziraat vekâletince göz önünde tutularak müstahsillerin kredi, alım ve satım mevzularında ve sair hususlardaki ihtiyaçlarını muvaffakiyetle karşılayacak esaslar dairesinde teşkilâtlandırılması ve bunu temin için lüzumlu mevzuatın ihzarı ile kurulacak teşekküllerin bu Vekâletin idare nezaret ve mürakabesi altına alınması,

24 — Kıvrırcık koyun yetiştirmeye müsaid olan mıntakalara damızlık koç tevzii,

25 — Halkın elinde bulunan eski sene mahsuli afyonların Toprak mahsulüleri ofisince satın alınması,

26 — Toprak mahsulüleri ofisinin silolarından ve elinde bulunan sair temizleme vasıtalarından tohum temizlenmesinde istifade edilmesinin temini,

27 — Her vilâyet merkezinde senede bir defa mahalli Ziraat kongreleri akdi,

28 — Bilûnum ziraî mahsulüleri arz olan başere, muzur hayvan ve hastalıklarla mücadele teşkilâtının genişletilmesi ve ciddi takibi,

29 — 2814 sayılı kanunun şumuline giren borçlulardan vadesi gelmiş herhangi bir taksiti ödeyemiyenler hakkında yalnız bir taksit için takibat yapılması. (Emvali metruke taksitlerinde olduğu gibi),

30 — Her hangi bir âfete maruz kalan mezruatın bulunduğu arazi vergilerinin arazi kanunu mucibince yapılacak terkininde sürat temini.

31 — 1837 sayılı bina vergisi kanununun 3 ncü maddesinin 7 nci bendi 2 nci fıkrasındaki (Zür-raa aid) kaydının kaldırılması.

32 — Köy kâtiplerinin faydasızlığı, maaşlarının çiftçilere büyük bir yük teşkil ettiği anlaşıldığından ilgası.

33 — Ziraat mahsulülerinden kara ve deniz nakliyatında alınmakta olan navlunların tenzili; Haydarpâşa Silo Antrepo tarifelerinin; tahmil ve tahliye tarifelerinin indirilmesi ve Sirkeci istasyonunda zahire vagonlarının tartılmasının temini.

34 — Pancar ve şeker kamışı zeriyyatına müsaid mahallerde usare fabrikaları açılması.

35 — Şeker pancarı asgarî fiatının 50 paraya çıkarılması ve alımda kolaylık temini. Pancar alımında tatbik edilmekte olan % 6 ilâ 12 fire usulünün ilgası.

36 — Antalyanın ikinci beş yıllık sulama programına idhali ve mezkûr muhitteki küçük suların serian tanzimi.

37 — Bir köyden diğer bir köye gidecek hayvanların sahipleri yedindeki sayım vergisi ilmühaberli ile geçmelerine müsaade edilmesi.

38 — Köy sakinleri tarafından pazara gönderilecek hayvanlardan ifraz tezkeresi aranmaması.

39 — Ziraat odaları kanununun bir an evvel çıkarılması.

40 — Yabani ağaçların aşılınması hakkındaki kanunun 15 nci maddesi 2 deki müddetin uzatılması; bu maddede zikredilen müddet içinde işini bitiremeyenlerin dışarı oldukları zarardan vikayesi.

41 — Pamuk, yün ve tiftik müstahsillerine maliyeti koruyacak asgarî bir fiat temini.

42 — Ziraat vekâletince köylünün bilgisini yükseltmek için devamlı neşriyat yapılması.

43 — Köy kanunu hükümleri ve köy bütçesi haricinde köylülere salma yapılmasının önüne geçilmesi.

44 — Tütün ziraatında vezin usulünün kaldırılması ve tütünün uzak mesafelere taşınmasını önlemek üzere yakım yerlerde tütün depoları tesisi.